

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 27. — ŠTEV. 27.

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 2, 1933. — ČETREK, 2. FEBRUARJA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

VON HINDENBURG JE RAZPUSTIL DRŽAVNI ZBOR

NARODNI SOCIJALISTI UPAJO DOBITI PRI PRIHODNIH VOLITVAH VELIKO VEČINO

Ker se Hitler ni mogel sporazumeti s centromom, je bil razpust državni zbor potreben, kajti v nasprotnem slučaju, bi kabinet ne dobil zaupnice. — Nove volitve se bodo vršile dne 5. marca. Židje se selijo iz Nemčije. — Položaj je zelo resen.

BERLIN, Nemčija, 1. februarja. — Ko je nocoj odredil državni predsednik Hindenburg razpust državni zbor, je izdal novi nemški kancler Adolf Hitler na nemški narod proklamacijo, v kateri pravi, da bo njegova vlada rešila nemške poljedelce in nemške delavce, toda v to svrhu je treba izvesti dva štiriletna načrta. Hitler namerava uvesti prisilno delo. Preobilico nezaposlenih bo poslal v nenaseljene dele Nemčije. Natančni načrti, kako namerava izboljšati nemško gospodarstvo in "rešiti" domovino, še niso znani.

Nove volitve se bodo vršile dne 5. marca. Vlada bo vodila intenzivno volilno kampanjo pod geslom: — Za Hindenburga in Hitlerja!

Hindenburg je moral razpustiti državni zbor, ker so se izjalovila vsa pogajanja s stranko centroma, da bi podpirala novo vlado. Vsled tega bi ne mogel dobiti Hitler v državnem zboru večine.

Hitler je prepričan, da bo dobil pri prihodnjih državnoborskih volitvah, ki bodo že tretje v tem mesecu, potrebno večino.

Odmev na razburljive dogodke zadnjih dni so poročila o nasiljih in nemirih, ki se vrše po vseh delih Nemčije.

Izza časa, ko je bil Hitler imenovan za državni kancler, je bilo usmrčenih enajst oseb, štiriinštirideset pa težko ranjenih.

V zadnjih sedmih dneh je bilo usmrčenih v Nemčiji dvajset oseb, nad šestdeset so jih pa morali odvesti v bolnice.

V tem slučaju gre predvsem za boje med komunisti in narodnimi socialisti (fašisti).

V političnih krogih domnevajo, da je bivši kancler von Papen pregovoril Hindenburga, da je razpustil državni zbor. Držal se je gesla, da je treba kovati železo, dokler je vroče.

Po Papenovem mnenju je navdušen je za narodne socialiste tako naraslo, da bo imel Hitler v prihodnjem državnem zboru nadpolovično večino.

BERLIN, Nemčija, 1. februarja. — Razpust državni zbor pomeni za vlado zelo ugoden trenutek, kajti s tem ji bo dana prilika, da bo uravnala v kabinetu vsa nasprotstva.

Volilni boj bo sicer razmeroma kratek, toda izredno vroč.

Socialisti in komunisti bodo napeli vse sile, da bodo prodrli s svojimi kandidati.

BERLIN, Nemčija, 1. februarja. — Monakovski list "Voelkischer Beobachter", ki je glasilo Hitlerjevih narodnih socialistov (fašistov), napoveduje, da se bodo vsled imenovanja Adolfa Hitlerja za nemškega kanclerja židje izselili iz Nemčije.

"Tekom zadnjih šest mesecev je že mnogo židov dobilo potne liste," pravi omenjeni list, "toda za druge, ki niso hoteli verjeti, da se bo Nemčija zbudila, so prišli sedanji dogodki prezgodaj in dokaj neprijetno."

V soboto je bilo izdajanje potnih listov normalno, toda v pondeljek je prišlo mnogo židov, ki so zaprosili, da se jim "za počitnice v inozemstvu" izdajo potni listi kar najhitreje.

Židovska brzojavna agentura pravi, da je fašistovski list v svojem poročilu pretiraval. O velikem

Hrvatski voditelj dr. Maček aretiran

ITALIJA SE BO POGAJALA

Italija je sprejela ameriško ponudbo za pogajanja glede vojnega dolga. Sporočilo ne omenja trgovske pogodbe.

Rim, Italija, 1. februarja. — Italijanska vlada je sprejela ponudbo Združenih držav za pogajanja glede vojnega dolga čimprej, ko Franklin D. Roosevelt prevzame vlado.

Italija je ponudbo sprejela, ne da bi pri tem omenila mogoča pogajanja za trgovsko pogodbo. Naznanilo pravi samo, da je Mussolini ugodno odgovoril na povabilo vlade Združenih držav.

Tozadevno poročilo pravi, da je Mussolini naročil italijanskemu poslaniku v Washingtonu, da naj poljovno odgovori na ponudbo vlade Združenih držav za razgovor o vprašanju vojnega dolga.

Enako ponudbo so Združene države poslale tudi Angliji in italijanska vlada je najprej proučevala angleški odgovor na to povabilo ter je nato odgovorila in sprejela ponudbo.

STAVKA V DETROITU SE NADALJUJE

Detroit, Mich., 1. februarja. — Navzile obleganju stavkarjev obratuje Briggs Manufacturing Company in izdeluje avtomobilska opogrdja za Ford Motor Company.

Tovarna pa dela z zelo zmanjšanim številom delavcev. Na delu je okoli 600 moških in žensk, med njimi nekaj skebov.

Nikakega znamenja še ni do sedaj, da bi bila stavka zlomljena. Voditelji stavkarjev zagotavljajo, da se ne vrnejo prej na delo, dokler niso izpolnjene vse njihove zahteve.

Kompanija je ponudila zadovoljiv kompromis za plače, toda je odklonila zahtevo stavkarjev za skupna pogajanja.

PRINC MIHAEL SE REDI

Rim, Italija, 31. januarja. — Mladši romunski princ Mihael, ki je prestolonaslednik in bodoči romunski kralj, se tako debeli da so zdravniki, ki so že poskušali vse, da bi znižali njegovo težo, obupali, da bi se jim to kdaj posrečilo.

Kot pravi neapoljski list "Mattino", se mu posebno debelijo noge in členki. Polkovnik Panangian, ki ima nalogo skrbeti za princ's telesni razvoj, skrbi, da princ vsak dan telovadi, toda tudi telovadba in dijeta nima nikakega uspeha. Sedaj se zdravniki posvetujejo, kako bi bilo mogoče na kak drug način znižati njegovo težo. Princ je star enajst let.

Vročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah

izseljevanju židov ni nikakega govora, četudi so vsled Hitlerjevega imenovanja zelo razburjeni.

"Ako ti ljudje odpotujejo, je nekaj, kar samo želimo. V tem oziru ne bom napravil nobenega koraka."

BOARDERJA JE USTRELILA

Žena je ustrelila boarderja, ki je imel prevelik vpliv na moža. — Mož ni več maral za njo.

Newark, N. J., 1. februarja. — Zdravniki preiskujejo duševno stanje 30 let stare Mrs. Beatrice La Falcia, ki je mirno priznala, da je ustrelila 31 let starega Charlesa Kermisa, katerega dolži, da je ukradel ljubezen njenega moža Viktorja, ki je brez dela.

Kermis, ki je stanoval pri La Falcia, je bil ustreljen skozi glavo in prsi in ko je bil najden, je bil mrtev.

Žena se nahaja v zaporu pod obdolžbo umora, njenega moža pa drži policija kot prič.

Pred dvema tednoma, — je pripovedovala Mrs. La Falcia, — mi je rekel Viktor, da me nič več ne mara. Rekel je, da je sklepal, da ne bo imel nikdar več z menoj kaj opraviti in tudi ne s kako drugo žensko.

Rekla sem mu, da je prišel pod nek čuden vpliv Kermisa. To je sicer tajil, toda priznal je, da več drži na boarderja kot pa na mene.

Mrs. La Falcia pravi, da je pozvala Kermisa na odgovor, ko je šel njen mož iz hiše. Povedala mu je, da je razbil njen dom. Kermis je to priznal in dodal, da bi ubil človeka, ki bi njemu kaj takega storil.

Kaj se je pozneje zgodilo, ne vem več — je rekla žena jokaje.

ODER ZA INAVGURACIJO V NEVARNOSTI

Washington, D. C., 1. febr. — Inavguracijski oder predsednika Franklina D. Roosevelta in oder za sprejem parade pred Belo hišo, katera oba so pričeli graditi, bo sta pod stalno stražo do 4. marca, ker se boje, da bi jih stavkujoči tesarji podrli ali zažgali.

Takoj ko je bila stavka razglašena, je morala nastopiti policija, ker je nek stavkar skočil na kraj odra, kjer bo Roosevelt zaprižen za predsednika in je hotel udariti nekega skeba. Policija je stavkarja potolkla na tla in ga odvedla v zapore. Piše se Fred Weinert.

Predsednik tesarske unije George Myers je rekel:

— Stavka se je pričela in se bo nadaljevala toliko časa, da dobe delavci po \$11 na dan unijske plače, ki je priznana za vsako vladno delo.

Skinner in Garrett, ki sta prevzela zgradbo obeh odrov, pa sta izjavila:

— Zaradi nas se more stavka nadaljevati, toda imamo dovolj delavcev z unijskimi kartami, ki so voljni delati za \$8 na dan. In tako bomo izvršili delo in če je treba poklicati vso washingtonsko policijo, da nas varuje pred napadi stavkarjev. Za vsakega delavca, ki zastavka, je deset drugih, ki so pripravljene takoj stopiti na njegovo mesto.

JAPONSKA BO IZSTOPILA IZ LIGE NARODOV

Liga ne prizna japonske samoozbrane. — Prizna pravico kitajskega bojkota. — Učida je pogajal japonsko stališče.

Ženeva, Švica, 1. februarja. — Med delegati je splošno razširjeno mnenje, da bo odpor devetnajstih delegatov priporočil svetu Lige narodov, da obsodi japonski vojaški nastop v Mandžuriji. V tem priporočilu bo tudi vključeno poročilo odbora devetih delegatov o kitajsko-japonskem sporu.

Na zahtevo švedskega delegata je odbor sklenil, da se stavi v priporočilo naslednje besedilo:

— Teško je smatrati japonski nastop pri Mukdenu 18. septembra 1931 za postavno samoozbrambo.

— Nadalje je težko smatrati japonsko vojaško postojanje v Mandžuriji od 18. septembra 1931 kot postavno samoozbrambo.

— Na noben način ni dovoljeno, da bi sama Japonska odločevala, ako je nastopila v samoozbrambi. Do take odločitve je mogoče priti samo s posredovanjem tretje stranke, kakor je Liga narodov.

Pododbor je sklenil, navzile angleške obsodbe kitajskega bojkota japonskega blaga, odkar so se pričeli dogodki pri Mukdenu, da smatra kitajski bojkot za postaven proti vojaškemu nastopu.

Priporočilo na svet Lige narodov je že izgotovljeno. V tem priporočilu odbor devetnajstih zavrne vsako trditve Japonske glede upravičenega postopanja v Mandžuriji. Med drugimi točkami so tudi sledeče:

Mandžurija je neločljiv del Kitajske, četudi je vedno imela tradicionalno avtonomijo.

Kitajska je sedaj na razpotju, toda brezdomno bo s tujo pomočjo zopet prišla do enotnosti. Japonska bi se morala poslužiti pogajanj ne pa nastopiti z vojaško silo v Mandžuriji.

Gibanje za "neodvisnost" Mandčukuo se ni pričelo od znotraj, kakor trdi Japonska.

Japonska v resnici kontrolira Mandčukuo vlado.

To odborovo poročilo bo zelo razburilo Japonsko in ker je japonski delegat zagrozil, da bo Japonska izstopila iz Lige narodov, bo vsled tega tudi morala svojo grožnjo izpolniti.

Zunanji minister grof Učida je izjavil, da Japonska vztraja pri svojih zahtevah in da je že zadnji čas, da japonska vlada odpre klič iz Ženeve svojo delegacijo.

POGUMNA BLAGAJNČARKA

Atlantic City, N. J., 1. febr. — Vera McDougal, 17 let stara blagajničarka, je bila nevarno ranjena, ko se je postavila v bran dvema roparjema, ki sta prišla da oropata blagajno pekarije, v kateri je bila zaposlena.

V boju z roparjema je dobila udarec po glavi z železno palico in tudi v zapetju ji je bila roka zlomljena.

Roparja sta iz blagajne odnesla \$5. nato pa pobegnili. Policija je kmalu nato aretirala dva osumljenca, ki sta že bila v busu, ki vozi v New York.

VLADA BO ZATRLA VSAKO SEPARATISTIČNO GIBANJE

BEOGRAD, Jugoslavija, 1. februarja. — Dr. Vlado Maček, voditelj bivše hrvatske kmetijske stranke je bil sinoči aretiran v neki zagrebški restavraciji. Niti toliko mu niso dovolili, da bi se poslovil od svoje družine. Odvedli so ga naravnost v Beograd, kjer ga je zasiljal policijski načelnik. Kot se čuje, bo interniran v vasi Cajnici pri Sarajevu.

FARMERJI SE ODLOČNO UPIRAJO

Prodajalec zemljišč je bil ustreljen. — Bil je na potu domov, ko je prodal neko farmo.

Mound City, Kans., 1. februarja. — Ker nek farmer ni mogel odplačevati dolga za svojo farmo, je bila odredena javna dražba.

Prodajalec zemljišč in bivši bankir v Kansas City, Luther D. Marr, je bil ustreljen, ko je bil po prodaji neke 500 akrov velike farme na potu domov, da je obvaroval svoj delež pri skupnem dolgu.

Zdravniki so dognali, da je bil ustreljen z dvema različnima revolverjema.

Vse zavarovalne družbe so ustavile terjatve na osrednje-zapadnih farmah. Pri tem pride v poštev farmerski dolg v skupnem znesku \$1.700.000.000.

Farmerji, ki so sprejeli posojila na svoje farme od različnih zavarovalnih družb, se nahajajo v sedmih državah: Iowa, Minnesota, Missouri, North in South Dakota, Nebraska in Kansas.

Prudential Insurance Company v Newarku, N. J., ima na 37.000 farmah posojenega denarja v znesku \$200.000.000. Mutual Benefit Life Insurance Company tudi iz Newarka ima \$52.670.000 na farmah v Iowi, od katere vsote je zapadlo že \$5.000.000.

POSLANEC NAPADA KAROLA

Bukarešta, Romunska, 1. febr. — Poslanec dr. Nikolaj Lupu, ki pripada narodni kmetijski stranki in ki je bil nekoč notranji minister, je v poslanski zbornici ostro napadel kralja Karola. Dr. Lupu je rekel, da od leta 1931, ko se je Karol vrnil na Romunsko, še ni bila nobena ministrska kriza rešena po demokratičnih načelih.

Dr. Lupu pravi, da je sestava njegove dvorne družine, vključno privatnega tajnika in dvornih dam zelo važna za deželo. Dalje je rekel: — Sedanji sistem mora biti odpravljen. Dober zgled pa morajo dati oni, ki so na najvišjih mestih. Ako ministrski predsednik (Aleksander Vaida-Voeved) tega ne more doseči, mora odstopiti.

Ta govor je v poslanski zbornici povzročil veliko razburjenje.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Oficijelno je bilo sporočeno, da je bil Maček zato aretiran, ker je neki dunajski list objavil njegov članek, v katerem pravi, da se hoče Hrvatska postaviti na isto stališče kot je bila leta 1918 ter na novem temelju urediti svoje odnose s Srbi.

Razen srbskih bodo aretirani vsi politični voditelji v Jugoslaviji. To povelje je baje dal kralj Aleksander po temeljitem posvetovanju z romunskim kraljem Karolom.

Kralj Aleksander se boji, da bo še to pomlad napadla Italija Jugoslavijo. Romunija ne more skleniti z Jugoslavijo protitalijanske pogodbe, ker jo še za šest mesecev veže prijateljska pogodba z Italijo. Navzile temu je pa Karol obljubil Aleksandru, da bo Romunija podpirala Jugoslavijo v slučaju italijanskega napada.

V zameno bo Jugoslavija pomagala Romuniji braniti besarabsko mejo proti Sovjetski Uniji.

Beograd, Jugoslavija, 1. febr. — Kralj Aleksander je sklenil za tretji vsako separatistično gibanje med Hrvati in Slovenci. Če ne bo šlo zlepa, se bo poslužil najskrajnejših sredstev.

Včeraj je bil aretiran hrvatski voditelj Vlado Maček, dočim so pred par dnevi spravili na varno slovenskega klerikalnega voditelja dr. Antona Korošca.

(Vesti, da je Korošca jugoslovanska vlada izgnala iz dežele, so bile torej neresnične.)

Ko so vprašali nekoga ministra glede aretacije dr. Mačka, je odgovoril:

— Tem ljudem moramo bodisi dati, kar zahtevajo, ali jim pa moramo zavedno zamašiti usta.

STRAJK HOLANDSKIH MORNARJEV

Batavia, Java, 31. januarja. — Na danski križarki Java in dveh rušileh je bilo zaradi upora aretiranih 40 mornarjev ter so jih poslali na suho v mornariško postojanko Sourabaya.

Mornarji na teh treh ladjah se niso hoteli udeležiti parade v protest proti znižanim plačam. Mnogi so se vrnili na svoja mesta, ko jim je govoril poveljnik križarke Java. Štirideset mornarjev pa je ostalo trdovratnih in se niso pokorili povelju. Popoldne so bojne ladje odplule na morje na manevre.

SMRTNA KOBA.

Včeraj je umrl v Brooklynu rojak Anton Žagar, star 52 let. Bolehal je dalj časa za rakom v želodcu. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob deveti uri iz hiše žalosti 321 Manahan Street. Ob poldesetih bo maša v cerkvi sv. Brigite na Nicholas Ave., nakar odpeljejo pokojnika na pokopališče sv. Trojice.

Sorodnikom izrekamo naše sožalje.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation) Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor...

Iz Slovenije.

Velik vlom v Domžalah. Ponoči je bilo v Domžalah vlomljeno v spalnico posestnika in gostilničarja Andreja Kovača...

Uboj za preji. 18. januarja na vse zgodaj se je po Gorenji vasi raznesla žalostna vest, da so ponoči ubili nekoga fanta...

Borba z divjimi lovci. Gozdna uprava veleposestev Thurna ima obsežne gozdove in lovišča v gorovju Uršlje gore...

Nevaren požar na Gojzdu. Prijazno gorsko vasico Gojzd, kjer so Kaunčanom in Ljubljancem dobro znani idealni smučarski tereni...

Kako je ogenj nastal, je težko reči, morda pa je vzrok v svojevrstni konstrukciji hiš na Gojzdu...

Enajst glav živine se je zadušilo. V hlev veleposestnice Ivane Maržekove v Svetineh pri Sv. Urbanu pri Ptujju je v noči na 20. januarja moral nekdo iz hudobije ali pa iz nepredvidnosti vreči ogorak cigarete...

10 let ženske bolnišnice. 23. januarja je poteklo 10 let, odkar so se preselile porodnice iz gimnazijske bolnice v posebno sponje na Stari poti 3...

STRAŠEN ZLOČIN. So odkrili te dni blizu Murskega Središča, kjer so potegnili iz Mure truplo 30 do 35-letnega moškega. Truplo je bilo vse izkobileno...

BOMBAY MESTO GOBAVCEV. Indijsko mesto Bombay postaja središče gobavecev. Iz vse Indije se zbirajo gobavi berači v Bombayu...

NEVARNA VOŽNJA

"Pravda" poroča, da so koncem decembra dospeli v Moskvo udeleženci vožnje ledolomilca "Sibirjakova". Mesto jim je privedlo na jaroslavskem kolodvoru slovensen sprejem...

Peter Zgaga

SLABA VEST. Menda ni huje stvari na svetu kot je slaba vest. Človek se ji ne more ubraniti. Nprestano kljuje in očita. Blagor tistemu, ki ima joga dobro vest...

KAKO JE V DOMOVINI

V času, ko se pojavljajo splošne zahteve po revizijah mirovnih pogodb, ko stopa Italija vedno bolj na dan z zahtevo, da mora dobiti dalmatinsko obal, ko bi morali vladati v Jugoslaviji brezprimerna sloga...

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANEGLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM. V JUGOSLAVIJO V ITALIJO...

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se!

ČE NAMERAVATE V DOMOVINO? Pišite nam takoj bo brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste po ceni ter udobno potovali. METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

ZLATA PRAVLJICA

Mehikanska vlada je objavila uradno poročilo o pravljicnih zakladih, ki jih je poleti našel arheolog Caso na planoti Monte Albano blizu mesta Oaxsake. Caso, ki je po naročilu državnega muzeja razkopaval miksteške grobove, je popolnoma slučajno našel na pravljico iz 1001 noči. Miksteški, nekdanji prebivalci sedanje Meksike, so tja dospeli v prazgodovinskem času in morebiti iz Azije. Naselili so se poleg dosegljivih prebivalcev Zapotekov in poznejših Astekov. Slednji so nam najbolj znani kot žrtve Corteza, ki je okoli leta 1520 razrušil njih državo. Asteki so stalno napadali Miksteke in jih prav pred prihodom Špančev v Ameriko končno veljavno podvržli. Grob desetorice miksteških glavarjev je bil tako spretno zakrinkan, da so ga naši raziskovalci samo slučajno. Vrata so bila zadržana z velikim okroglim kamnom, ki se je zdel naraven del skalnate stene. Naši podatki o južnoameriški zgodovini so preskromni, da bi bilo mogoče točno določiti starost groba. Vendar mislijo znanstveniki, da so zazidali noter zdajnjega imed pokopanih knezov najmanj pred 500 leti. Ko je vstopil Caso na čelu svojih delavcev v grobnico, je vsem ušel presenečen klic. Zagledali so res čudežno sliko. Električna luč njihovih svetilk je lesketajoče odbijala in se drobila v neštivilnih okrasih, ki so kakor mreža pokrivali stene in strop. In vsi vzorci so bili iz čiste, brezprimesnega zlata, po katerem so bili posejani neštivilni dragulji: veliki, prezorni briljanti, modrikasti ametisti, krvavi rubini in zelenkasti diamanti. Malokateri draguljar ima toliko bogastva, kakor ga je nakopičenega v tem 8m dolgem, 2 m visokem in 3 in pol metra širokem skalnatem grobu. Niti Tutankamnovi zakladi niso bili tako nepregledni. V odprtih krstah, ki so iz plemenitega črnega granita, so ležali okostnjaki z zlatimi kronami. Poleg krst so stala velike skrinje z neštivilnimi diamantnimi ogrlicami. Kakor velik oreh debeli briljanti — edineci so krstili zlate prstane in obročke. Tudi umetne vaze iz zlata, oniksa in kristala so bile napolnjene z velikanskimi neprecenljivimi ovskimi zlatimi orli, nefritovimi hipi in bajnimi biseri. Več deset delavcev je tekem enega tedna prenašalo te zaklade v neštivilnih zabojih na to vrne avtomobile, ki so vse odpravljali v zakladnico podružnice državne banke v Oaxsaki. Nekateri

ameriški znanstveniki mislijo, da je odkril Caso Eldorado, ono pravljico zlato deželo, ki je dala toliko pravljice. Španski ošvojevalci so nekoč poklali visoko številno Astekov, da bi zvedeli o zakladu, a vse je bilo zaman. Toda danes se raziskovalci manj zanimajo za dragocenosti kakor za velikanske, neumljive hieroglife, s katerimi so poslikane stene grobnice. Zdjaj so fotografirani in časoma bodo morebiti pojasnili zgodovinsko skrivnost stare Meksike. Kakor vedno, je obudil ta velik uspeh vnumo drugih raziskovalcev. Madridski dnevniki poročajo, da je dospela v Valparaiso dobro opremljena skupina angleškega raziskovalca Williama Walkerja. Napotila se je po sledovih Pisarra, ki je v letih 1532-37 podvržl "zlato deželo" Peru in zasenčil Cortezove milijone. Walker hoče preiskati velike podzemeljske hodnike kraljev Inkov, o katerih kroži veliko število pravljicnih izročil. Indijanci pripovedujejo, da so zakopani v votlinah neštivilni zakladi. Skrivnostni hodniki leže baje v gorovju Morro blizu pristanišča Arica ob stiku Perua in Chileja. Pripoveduje se, da je nekoč vodil najdaljši predor od morske obale naravnost v zagorje v staro prestolico Inkov Kusko (uzco). Na ta način so dobivali kralji dnevno svežo morsko ribo in tudi poročilo primorskih oblasti. Ko so se pa izkrcali Španci in pričeli ogrožati indijanske države, so baje delavei poneli zasuli hodnike, da bi osvjovalcem otežkočili prodiranje in notranjost dežele. William Walker zatrjuje, da je našel in prečital neke stare listine, ki točno ugotavljajo ležišče in smer hodnikov. Zadnji iskalec zakladov so zaman poskušali sredi XVI. stoletju. Francoski admiral Bougainville se je takrat zasediral v Ariki in mesec dni stikal po gorovju brez vsakega uspeha. Walker si je nabavil moderno tehnično opremo z motornimi svedri in najel vse domačih vodnikov, da bi smotreno preiskal vso planoto Morro. O Walkerju se nimamo nadaljnih poročil, a dr. Alphonzo Caso v Meksiki ima slej ko prej veliko srečo. Dne 12. decembra je zopet našel v Oaxsaki podzemeljske krasne stopnice iz rožnatega marmorja. Pripeljali so raziskovalce do zapetih bronastih vrat, ki morebiti zopet skrivajo zaklade nekdanjih knezov Mikstekov. To pot so naročili v Oaxsako filmske aparate, ki bodo posneli vse podrobnosti razkopavanja.

SLABI IZGLEDI KRALJA ALFONZA

Premoženje bivšega španskega kralja Alfonza se je baje skrčilo na picla dva milijona mark. Vsa kraljeva posestva so bila po revoluciji zaplenjena, kraljevo imetje v inozemstvu se je pa tudi močno skrčilo zaradi občutnih izgub pri valutarnih izpremembah. V Madridu bivajoča žena nekega inozemskega diplomata, ki živahno dopisuje z bivšo kraljico, je dobila več pism, iz katerih je razvidno, da se je moral kralj Alfonz s svojim "dvorom" v Fontainebleau močno omejiti. Kralj Alfonz je nameraval prvotno kupiti v Franciji primeren grad s posestvom, da bi se tam trajno naselil. Ker mu je pa začelo primanjkovati denarja, je to misel opustil. Črtati je moral tudi razne rente, ki jih je doslej plačeval sorodnikom, tako tudi rento cesarici Ziti. Za podpiranje monarhističnega delovanja na Špankem tudi ne bo več denarja. Izglede kralja Alfonza niso torej nič kaj dobri.

JAPONSKI PRAZNIKI

Japoneci imajo mnogo praznikov, kajti malo dni v letu mine, ki ne bi bili praznični, pa naj bo to z verske ali narodne strani Vsaka pokrajina pa praznuje poleg splošnih še svoje posebne praznike. V januarju je novo leto, ki ga praznujejo pet dni. To je največji japonski praznik. Od 14. do 16. julija je praznik staršev. V teh dneh tekmujejo otroci, kako bi razveselili svoje starše, ki jih skoraj obožujejo. Tudi božič se praznuje, pa le v mestih, kjer je več kristjanov. Važen narodni praznik je "Sumov", japonski boj. Pripovedka pravi, da je živel pred več kot 2000 leti orjak Nomi-ko-Sukane. Boril se je s Tamia-ko-Kehaja, katerega so vsi sovražili radi njegove ožabnosti. Boj se je vršil na dvoru Mikade (cesarja) pred ogromno množico. Zmagal je Nomi, uporabljal joč svoj posebni način boja. Od tistega časa so začeli gojiti umetnost borenja. Dandanes obstoja v Tokiu močan klub. Vsako leto dvakrat se vršijo tekme. Borijo se na drugi proti drugemu na trgu Dohjo (ki služi temu namenu). Boreci se prepašejo s svilenimi predpasniki, ki so večkrat velike vrednosti. Doveljeno je 48 načinov borenja. Praznik žetve je konec oktobra in v začetku novembra. Vaška mladina gre v vaško svetišče, da moli k bogu, ki je ustvaril vas in vaščane. Tako svetišče se nahaja v vsaki vasi. V sprevidu vodijo lepo okrašeno konja. Ob tej priliki streljajo starinskimi puškami. Pri svetišču pleše lepa mlada dekleca. Duhovnik opravi slovesne molitve, ponoči pa se vrši procesija z lučkami. Pri slovesnosti uživajo koskoje meso, govedino in tudi svinjino. Zanimiv je obred na praznik "Tanabata", ki se praznuje 7. julija, na čast dvema zvezdama. Kitajska legenda pripoveduje sledeče: Na nebu ta dve lepi zvezdi. Prva je moškega spola in se imenuje Kengju, druga pa ženskega z imenom Šukuju. Ti zvezdi se nahajata na obeh straneh srebrne reke (najbrž Rimske ceste, op. prev.), ki se imenuje Ginga. Ljubita se in hrepenta po združenju. Usmiljen bog jima da milost, da se vsako leto enkrat snideta, to je 7. julija. To milost uživata do jutranje zore. Tako legenda. Mladina praznuje ta praznik na sledeči način: mladenič in mladenke nosijo v sprevidu bambusove palice, okrašene z raznobarnimi papirji. Na palice so pritrjene raznovrstne svetilke. Na oltar polagajo raznovrstne sladkarije. Prepevaje se zahvaljujejo bogu in zvezdam.

CHOPIN IN LEPA GROFICA

Glavno vlogo v mladih letih slavnega virtuozna in skladatelja Chopina je igral njegov dober prijatelj in pokrovitelj Anton knez Radzwill, ki je Chopinu omogočil študiranje na varšavskem konservatoriju. V r. l. kn. kneza Radwilla je preživel Chopin najlepše trenutke svojega življenja. Tu se je tudi prvič zaljubil in sicer v hčerko svojega gostitelja Eliz. Žal je priroesa Eliz. umrla v zgodnji mladosti, toda še dolgo je živel v sreči in spominih pozneje tako slavnega umetnika. Počitnice je preživel Chopin vsako leto na gradu matere svojega prijatelja in součene kneginje Czetwertynske, kjer se je zbirala v salonih najboljša družba, zlasti poljsko plestvo in umetniki. To je bilo v času, ko je svet zavidal lepemu mestu. Varšavi raztoško, eleganco in izredno lepoto žensk. Se sedaj velja Poljakinja za vzor ženske lepote. Najlepše med lepimi so bile pa varšavske plemkinje kneginja Lovizilova, kneginja Michelina Radzwillova, kneginja Terezija Jablonska in ostroumna grofica Zamoyška. S temi damami je Chopin mnogo občeval. V njihovi družbi se mu je odkrivala vsa sladkost in grenkoba ženskega sreca. Chopin je lahko udobno čital v dušah nežnih lepotic, ki so se ponižno klanjale izredni nadarjenosti in vihravi mladosti galantnega skladatelja. V to dobo spadata tudi njegovo srečanje s slavno krasotico Konstanco Gladkowsko, nadarjeno učenko glasbenega konservatorija, ki je v nji videl Chopin vtelesen ideal žene. Prvič jo omenja prijatelj v svojem pismu dne 3. oktobra 1829, ko piše, da dan za dnem sanja o nji, čeprav je osebno še ne pozna. Poprej ni nikomur omenil svoje skrivne ljubezni do Gladkowske, pač pa čisto sedel h klavirju in polgal v sladke melodije vse svoje hrepeneje. Bil je do ures zaljubljen. Nestrno je pričakoval večera, ko bi morala mlada umetnica prvič nastopiti javno. Njen uspeh je bil presenetljiv. S svojim krasnim glasom je očarala vse navdušene poslušalce, najbolj pa Chopina samega. In tistega večera se ji je tudi osebno približal. Žal pa je moral kmalu na željo svojih staršev zapustiti Varšavo in odpotovati v svet, da bi se seznanil z umetniki svojega formata, da bi slišal dela tujih skladateljev. Prišla je ura ločitve in Chopin sam je slutil, da se poslavlja od kraljice svojega sreca za vedno. Solznih oči se je mlada umetnica poslovila od njega in mu podarila v spomin prstan. Tega prstana Chopin nikoli ni odložil, vse življenje ga je imel posebno v časteh. Lahko si mislimo, kako ga je bolelo, ko je čez dve leti zvedel, da se je njegova izvoljenka pod prtiskom razmer poročila z bogatim varšavskim trgovcem. V enem njegovih ohranjenih pism iz tiste dobe, naslovljenem nekemu znanu v Varšavi, je rečeno: "...a po moji smrti naj bo moj pepel potresen pod nožicami moje obožovane Konstancie Gladkowske." Po slavni umetniški turneji po svetu se je Chopin trajno naselil v Parizu, kjer je našel svoj drugi dom v rodbini kneza Adama Czartoryskega. Knezova žena je postala nadarjena Chopinova učenka. Tu se je seznanil skladatelj z mnogimi v Parizu bivajočimi poljskimi plemiči. Tu je spoznal takrat že popularni skladatelj slavno lepotic Delphino grofice Potocke, ki se o nji trdi, da je bila najlepša in najduhovitejša Poljakinja vseh časov. Chopin jo je primerjal s svojo Konstanco, zaljubljen se je v njo in ji posvetil svoj "drugi koncert", eno najlepših skladb. Delphina je bila plemkinja od pete do glave in težko je bilo reči, ali zna očarati svojo okolico bolj z lepoto telesa ali duše. Poleg tega je bila izborna pevka in s tem je Chopinu še bolj prirasla k sreči. Ljubil jo je z vsem ognjem svoje duše. Toda usoda se kaj rada poigra s človekom in tako je bilo tudi s Chopinom, ki je padel končne mreže demonske George Sandove. Slavna pisateljica je imela najizredno močan vpliv. Nekaj let je živel skladatelj ob njeni strani. Jeseni 1837 ga je napadla težka pljučna bolezen in zatekel se je na otok Majorca, kjer mu je požrtvovalno stregla Sandova. Navzlic vroči ljubezni se pa nista dobro razumela, ker sta se po značajih preveč razlikovala. In tako sta se po večni svobodi hrepeneča Sandova in globoki idealist Chopin končno razšla. S tem je bila nit dolgoletnega prijateljstva pretrgana, obenem z njo se je pa pretrgala tudi nit življenja genialnega skladatelja. Chopin je behal in pešal ob spominih na svojo dobro prijateljico grofice Potocke. Kastrofa se je približala v začetku l. 1849. Iz Varšave je prispela njegova sestra in kneginja Czartoryska je presedela vak dan nekaj ur ob bolnikovi postelji. Najbolj je pa pretresla žalostna vest o umiranju slavnega skladatelja grofice Potocke, ki se je mudila takrat izven Pariza. Takoj je odpotovala v Pariz, da bi se poslovila od svojega ljubljene prijatelja. Prišla je baš pravčasno, kajti smrt je že iztegovala koščen roko po življenju enega največjih mož v zgodovini glasbe. Bilo je 17. oktobra 1849 proti večeru, ko so ustnice umirajočega skladatelja preseče zasepetega: "Delphina, draga moja, prosim Vas, zaigrajte in zapojte mi na pot!" In zvesta, požrtvovalna prijateljica je sedla k klavirju, solze so ji zalile oči, roke so ji drhtele, glas se je tresel, ko je tiho zaigrala in zapela eno izmed Chopinovih skladb, skladatelj je pa ta čas mirno umiral. Pred 70 leti je pa odletela a duša svojega genialnega prijatelja v večnost tudi nežna duša lepe grofice Potocke, ki je igrala v skladateljevem življenju tako pomembno vlogo.

KRALJI ROMAJO V RIM

Dva kralja, dva ekskralja in približno sto princev bo romalo ob priliki svetega leta v Rim. Njihov obisk je uradno naznanjen. Od prejšnjih obiskov se bo ta pred vsem v tem razlikoval, da bodo vladarji izstopili šele v Vatikanu, nič se ne bodo torej dotaknili rimskih tal. Tudi jim ne bo treba predhodno obiskati italijanskega kralja Emanuela, kakor je bila doslej navada. Topot bodo sprejeti naravnost od vatikanskih dostojanstvenikov. Oba kralja, ki sta prijavljena, sta Viktor Emanuel (Italija) in kralj Albert (Belgija). Spremljala ju bosta kraljici. Dalje so se prijavili ekskralj Alfonz in ekskraljica Viktorija (Španija), ekskraljica Amalija (Portugalska) in nekdanja cesarica Zita. Romal bo tudi afganistanski ekskralj Amanullah, ki se nagiba h katoličanstvu. Poslednjega pa ne spremljala njegova žena, kraljica Suria, ker sloni njun zakon po mohamedanskem obredu na poligamični osnovi. Ti obiskovalci si bodo po obisku pri papežu ogledali vse rimske bazilike, ki so materine cerkve prvega krščanstva. Spremljali jih bo vatikansko vojaštvo. Poleg teh pričakuje Vatikan nekaj najvišjih državnih funkcionarjev, ki pa niso kronani. Med drugi sta to avstrijski zvezni predsednik Miklas in francoski predsednik Lebrun. Tema bo menda sledilo precejšnje število južno ameriških državnih predsednikov. Vendar pa je več najvišjih državnih glav v južni latinski Ameriki, ki ne smejo zapustiti svojih držav... Sleherni kardinal kakor tudi vsi škofje in nadškofje bodo romali v svetem letu v Rim. In sleherni teh bo vodil svojo družbo romarjev v sveto mesto. Romarji bodo obiskali predpisanih sedem cerkva, nato pa jih bo sprejel papež v avdienco. Ob tej priliki bo izročil lastnoročno vsakemu romarju medaljo v spomin na sveto leto. Vsak dan bo sprejemal papež poleg svojega vsakodnevnega opravila svetletočne romarje od jutra do večera. Le popoldan si bo privoščil nekaj trenutkov počitka. Če pomislimo, kako obiski utrjujejo in kako v visoki starosti je papež, bo to zanj pač mukepolno opravilo. Ako bodo takozvana 'sveta vrata' cerkve svetega Petra v svetem letu odprta, še ne vemo. Navadno odpro ta vrata (ob koncu slehernega svetega leta znova zazidana) le v normalnem svetem letu, to je v vsakih 25 let, zadnjikrat se je to zgodilo 1925. leta. V jubilejnem letu 1929, katerega je papež Pij XI. radi svoje 50-letnice mašništvva napravil za sveto, niso bila vrata odprta. Tokrat pa bodo bržkone izjemno odprta. Komitej za sveto leto ima v svojem programu dve veličastni razsvetljavi v cerkvi sv. Petra in sicer na velikonočni in na binkoštni dan; poleg tega bo slovesna procesija sv. Rožnjega Telesa iz Petrove cerkev v Lateran.

HUDIČEVA ROKA

"Münchener Medizinische Wochenschrift" priobčuje poročilo dr. Hellbrona iz Gailingena o zanimivem pojavu na telesu neke 82-letne starke. Starca se je obrnila na zdravnika in mu potožila, da ima slabo sreco. Zdravnik jo je preiskal in ugotovil, da je glede na svojo starost v splošnem zdravo. Le na obrazu in po telesu je imela velike bradavice, ki so pa bile večinoma že suhe. Na temni, pergamentu podobni koži stegna je opazil zdravnik bele lise, ki so močno spominjale na star zemljevid Afrike s puščavo Sahara. Najzanimivejša je bila pa leva roka starke. Iz nje je namreč rastle ob paleu precej debel in dolg rožiček, ki je imel na koncu obliko podkve. Rožiček je bil globoko zajeden v kožo in se je z njo premikal. Starinski sorodniki so se na vse načine prizadevali, da bi si dala rožiček odstraniti, toda zaman kajti starke je zatrpjavala, da ji je postal koristen organ, ki bi ga težko pogrešala. Rožiček je raste dve leti.

PO AFGANSKIH ZAKONIH

Iz Moskve poročajo, da je bila vila afganskega diplomatskega zastopstva v Moskvi zadnje čase pozorišče čudnih dogodkov, ki so bili pojasnjeni šele te dni. Lani od julija so opažali, da se ogreva višji diplomat afganske vlade v Moskvi za lepo plesalko moskovske opere in da ima z njo ljubavno razmerje. Plesalka se je končno preselila kar v villo afganskega poslanstva, kjer je dobila krasno stanovanje. Neke decembrske noči se je pa zaljubljen diplomat nenadoma zbudil, ker je zaslišal zamolkel padev. V naslednjem hipu je začel iz svojega kabineta sumljiv ropot. Ker je bil v stanovanju sam, mu je bilo takoj jasno, da je nekdo v njegov kabinet vlomil. Ti je vstal, vzal je revolver in odšel v kabinet, kejr je pa zagledal v svoje veliko presenečenje za pisalno mizo svojo lepo prijateljico. Plesalka je jemala iz predalčka različne politične dokumen-

Ali imate Koledar za l. 1933

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA SPISOV DVEH NA ŠIH PISATELJEV TROHE IN RUPNIKA; PESMI BUKOVINSKEGA IN OPIS NAŠEGA "SEVERNEGA ROMARJA" PLANINŠKA.

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj. Moderni parniki Vam nudijo vso potrebo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike. Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, d a m o vsakomur brezplačno.

Metropolitan Travel Bureau (FRANK SAKSER) 216 West 18th Street New York, N. Y. Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

POZOR Naša zaloga Blasnikovih Pratik je pošla. — V zalogi imamo še Slovensko-Amerikanski Koledar, ki stane samo 50 centov. Oprava Glas Naroda

Nesreča ne počiva! Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STOBILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK! Ali ste že seznanjeni na slučaj bolnosti, nesgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bogniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1.100.000.00. članstva nad 20.000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah s 8 člani. Pristopnina prasta. — Revije najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbaničnik, Ely, Minn.

te. Diplomata je kmalu spoznal, da ima opraviti z zaupnico politične policije. Ne da bi dolgo pomišljal, je potegnil revolver in svojo ljubico ustrelil. Zjutraj je pa dal truplo zakopati kar na vrtu. Več dni so plesalko zaman iskali, potem so pa kar naravnost vprašali diplomata, kje je, ker so vedeli, da je imel z njo ljubavno razmerje. Afganski diplomat je odkrito priznal, da jo je ustrelil in zakopal, češ, da je to v skladu s starimi afganskimi zakoni, ki veljavajo ženo ubiti in zakopati, če jo zasadiš pri nedovoljenih nečastnih poslih. Ker je bil umor izvršen v vili afganskega poslanstva, torej po zakonu na afganskih tleh, je morala sovjetska vlada spoštovati tuje zakone. Vsaj doslej vročekrvnega afganskega diplomata še niso klicali na odgovor, niti ni bil premeščen, kar je pač najboljši dokaz, da afganska vlada njegovega dejanja ne obsoja.

Pri naročilih za več kot \$1.— damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVICO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

POUČNE KNJIGE RAZNE POVESTI IN ROMANI PESMI IN POEZIJE KNJIGARNA "GLAS NARODA" SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

RAZNE PESMI S SPREMLJEVA-NJEM: Domovini, (Foester) 40 Izdala Glasbena Matica Gorske evetlice (Laharnar) četve-ro in petero raznih glasov 45 Jaz bi rad radečih rof, možki zbor z bariton solom in priredbo za drospev 29 V pečelnici noči (Sattner), kan-tatna za sol, zbor in orkester Izdala Glasbena Matica 75 Dve pesmi (Prelovec), za možki zbor in bariton solo 20 Kupleti (Grum). Učeni Mihee, — Kranjske sege in navade, Ne-zadovoljstvo, 3 zvezki skupaj 1.—

MOLITVENIKI SVETA URA v platno vez. 30 v usnje vez. 1.50 v najfinije usnje vez. 1.80 v najfinije usnje trda vez. 1.80

SEKIRI ZA DUŠO v platno vez. 30 v usnje vez. 1.50 v najfinije usnje vez. 1.80

KAJSKI GLASOVI v platno vez. 30 v usnje vez. 1.20 v najfinije usnje vez. 1.50 v najfinije usnje trda vez. 1.50

NEBESA NAŠ DOM v ponarejeno 1 v najfinije usnje vez. 1.50 v najfinije usnje trda vez. 1.80

MARIJA VARIJINJA v usnje vez. 1.20 v najfinije usnje trda vez. 1.50

Hrvatski molitveniki: Utjehi jstarnosti, fina vez. 1.— Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez 1.50 najfinije vez. 1.60 Zvenice nebeski, v platno 80 fina vez. 1.— Vienna, najfinije vez. 1.60

Angleški molitveniki: (za mladino) Child's Prayerbook v barvno platnice vezano 30 v belo kost vezano 1.10 Come Unto Me v usnje vezano 30

Key of Heaven: v usnje vezano 35 v najfinije usnje vezano 1.20 (ZA ODRASLE) Key of Heaven: v celoti vezano 1.20 v celoti najfinije vez. 1.50 v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual v fino usnje vezano 1.30 Ave Maria: v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE Angleško slovensko berilo 2.— Angleško-slov. in slov. angl. slov. 90 Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.— Angljška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10

Domači zdravnik po Knapu: broširano 1.25 Domači vrt 1.20 Govedoreja 1.50 Gospodinjstvo 1.20

Hiliri računar 75 Jugoslavija (Melik) I. zvezek 1.50 II. zvezek, 1-2 snopci 1.80 Kletarstvo (Skafleky) 2.— Kratka srbska gramatika 30 Kratka zgodovina Slovencev, Hr-vatov in Srbov (Nadaljevanje.) 30

Kako se postane državljani Z. D. 25 Kako se postane ameriški državljani 15 Knjiga o dostojnem vedenju 50 Kubična računica 75 Liberalizem 50

Ljubavna in snubna pisma 35 Materija in snubnja 1.25 Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75 Mladeničem, I. zv. 50 II. zv. 50 (Oba skupaj 94 centov)

Mitarsstvo 1.— Nemško-angljski tolmač 1.40 Nasveti za hišo in dom 1.— Najboljša slov. Kuharica, 008 str. lepo vez. (Kallisek) 5.— Nemščina brez učitelja: I del 30 II del 30 Največji splošni ljubavni in drugi pisci 75 Ojačen beton 50

Ohrne knjigovodstvo 2.50 Perotinarstvo, broširano 1.50 Pravila za olike 85 Palične motnje na alkoholski pou-lagi 75 Praktični računar 75 Pravo in računalja (Pitanic) 30 Predhodniki in idejni utemelji ru-skega idealizma 1.50 Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2.— broširano 1.75 Računar v kronski in dinarski veljavi 75 Ročni slov. italijanski in itali-janski-slovenski slovar 90 Ročni spisovnih vsakovrstnih pisani 50 Solnjenje 50 Slovenska narodna mladina (obsaga 452 strani) 1.50 Spretna kuharica, trdo vezana 1.45 Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano 3.— Sadno vino 40 Sadije v gospodinjstvu 75 Spolna nevarnost 25 Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50 broširano 1.25 Uvod v filozofijo (Veber) 1.50 Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2.— broširano 1.75 Računar v kronski in dinarski veljavi 75 Ročni slov. italijanski in itali-janski-slovenski slovar 90 Ročni spisovnih vsakovrstnih pisani 50 Solnjenje 50 Slovenska narodna mladina (obsaga 452 strani) 1.50 Spretna kuharica, trdo vezana 1.45 Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano 3.— Sadno vino 40 Sadije v gospodinjstvu 75 Spolna nevarnost 25 Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50 broširano 1.25 Uvod v filozofijo (Veber) 1.50 Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Veliki slovenski spisovniki: zbir-ka pisani, listi in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25 Veliki vsevedci 80 Vseučilna knjižica 50 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravila zelišč 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Unetosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-vencev (Melik) II. zvezek 80 Prorokovalne karte 1.—

Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60 Izbrani spisi dr. Ivan Menclinger: 2 zvezka 1.50 Igračke, broširano 80 Igrače 75 Jagnje 30 Janko in Metka (za otroke) 30 Jernat Zmagovaf, Med plazovi 50 Julri (Strug) trdo vez 75 broš. 80 Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10. 6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75

Juan imserija 'Povesti iz španskega življenja 50 Kako se sem jaz likal (Alešovec) I. zvezek 60 Kako sem se jaz likal (Alešovec) I. zv. 60 Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek 60 Korejska brata, povest iz mladonov v Koreji 30 Krvna osveta 30 Kmečki punt (Senca) 60 Kuhinja pri krajcih gozdi nočci 50 Kaj se je Markaru sanjalo 25 Kazaki 60 Krležev pot patra Kupljenka 70 Kaj se je izmislil dr. Oko 45 Levstikovi zbrani spisi 90

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Se-nenje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike Trdo vezano 1.— Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostil-ničar, Klepetulje, Natabarica, Duhovnik, itd. 60 Lov na ženo (roman) 1.— Lucifer 1.— Marjetica 50 Materina žrtve 50 Moje življenje 75 Mali Lord 80 Milonar brez denarja 75 Marof, krišanski detek iz Liba-nona 25 Mladih zanikernežov lastni živo-topis 75 Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mirni Gustaf 35 Mali Klatež 70 Mešija 50 Menkeski (Ivan Albrecht) 25 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 23 Misterija, roman 1.— Možeje 1.50 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmra 40 Nava vrs, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša leta, trda vez 70 broširano 70 Na Indijjskih otokih 40 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovine 35 Na krvavih poljih. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivše-ga slovenskega polka 1.50 Ob 50 letnici dr. Janeza E. Kreka 25 Onkraj pragovna 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 60 Praprečanove zgodbe 35 Pasti in zanki 35 Pater Kajetan 1.— Pingvinji otok 60 Povest o sedmih obolenih 50 Právica kladiva 50 Fabrika iz Roča (Albrecht) 25 Pavlški mstar 35 Prihajaj, povest 75 'ožigalca 25 Papežinja Fausta 1.60 Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.— Po strani klobuk 50 Plat žvona 60 Pri stricu 60 Prst božji 30 Patria, povest iz irske junake do-be 30 Prva ljubezen 50 Po gorah in dolinah 60 Pol litra vipave 60 Poslednji Melikanec 30 Pravljičje H. Majar 30 Predirzani, Prežern in drugi svet-niki v gramofonu 25 Prigodbe čebelice Blaže, trda vez 1.— Ptice selivke, trda vez 75 Pred veritke 25 Popotniki 60 Poznavna Boga 60 Pirhi 50 Povodnj 30

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Se-nenje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike Trdo vezano 1.— Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostil-ničar, Klepetulje, Natabarica, Duhovnik, itd. 60 Lov na ženo (roman) 1.— Lucifer 1.— Marjetica 50 Materina žrtve 50 Moje življenje 75 Mali Lord 80 Milonar brez denarja 75 Marof, krišanski detek iz Liba-nona 25 Mladih zanikernežov lastni živo-topis 75 Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mirni Gustaf 35 Mali Klatež 70 Mešija 50 Menkeski (Ivan Albrecht) 25 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 23 Misterija, roman 1.— Možeje 1.50 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmra 40 Nava vrs, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša leta, trda vez 70 broširano 70 Na Indijjskih otokih 40 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovine 35 Na krvavih poljih. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivše-ga slovenskega polka 1.50 Ob 50 letnici dr. Janeza E. Kreka 25 Onkraj pragovna 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 60 Praprečanove zgodbe 35 Pasti in zanki 35 Pater Kajetan 1.— Pingvinji otok 60 Povest o sedmih obolenih 50 Právica kladiva 50 Fabrika iz Roča (Albrecht) 25 Pavlški mstar 35 Prihajaj, povest 75 'ožigalca 25 Papežinja Fausta 1.60 Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.— Po strani klobuk 50 Plat žvona 60 Pri stricu 60 Prst božji 30 Patria, povest iz irske junake do-be 30 Prva ljubezen 50 Po gorah in dolinah 60 Pol litra vipave 60 Poslednji Melikanec 30 Pravljičje H. Majar 30 Predirzani, Prežern in drugi svet-niki v gramofonu 25 Prigodbe čebelice Blaže, trda vez 1.— Ptice selivke, trda vez 75 Pred veritke 25 Popotniki 60 Poznavna Boga 60 Pirhi 50 Povodnj 30

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Se-nenje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike Trdo vezano 1.— Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostil-ničar, Klepetulje, Natabarica, Duhovnik, itd. 60 Lov na ženo (roman) 1.— Lucifer 1.— Marjetica 50 Materina žrtve 50 Moje življenje 75 Mali Lord 80 Milonar brez denarja 75 Marof, krišanski detek iz Liba-nona 25 Mladih zanikernežov lastni živo-topis 75 Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mirni Gustaf 35 Mali Klatež 70 Mešija 50 Menkeski (Ivan Albrecht) 25 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 23 Misterija, roman 1.— Možeje 1.50 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmra 40 Nava vrs, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša leta, trda vez 70 broširano 70 Na Indijjskih otokih 40 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovine 35 Na krvavih poljih. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivše-ga slovenskega polka 1.50 Ob 50 letnici dr. Janeza E. Kreka 25 Onkraj pragovna 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 60 Praprečanove zgodbe 35 Pasti in zanki 35 Pater Kajetan 1.— Pingvinji otok 60 Povest o sedmih obolenih 50 Právica kladiva 50 Fabrika iz Roča (Albrecht) 25 Pavlški mstar 35 Prihajaj, povest 75 'ožigalca 25 Papežinja Fausta 1.60 Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.— Po strani klobuk 50 Plat žvona 60 Pri stricu 60 Prst božji 30 Patria, povest iz irske junake do-be 30 Prva ljubezen 50 Po gorah in dolinah 60 Pol litra vipave 60 Poslednji Melikanec 30 Pravljičje H. Majar 30 Predirzani, Prežern in drugi svet-niki v gramofonu 25 Prigodbe čebelice Blaže, trda vez 1.— Ptice selivke, trda vez 75 Pred veritke 25 Popotniki 60 Poznavna Boga 60 Pirhi 50 Povodnj 30

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Se-nenje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike Trdo vezano 1.— Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostil-ničar, Klepetulje, Natabarica, Duhovnik, itd. 60 Lov na ženo (roman) 1.— Lucifer 1.— Marjetica 50 Materina žrtve 50 Moje življenje 75 Mali Lord 80 Milonar brez denarja 75 Marof, krišanski detek iz Liba-nona 25 Mladih zanikernežov lastni živo-topis 75 Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mirni Gustaf 35 Mali Klatež 70 Mešija 50 Menkeski (Ivan Albrecht) 25 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 23 Misterija, roman 1.— Možeje 1.50 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmra 40 Nava vrs, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša leta, trda vez 70 broširano 70 Na Indijjskih otokih 40 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovine 35 Na krvavih poljih. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivše-ga slovenskega polka 1.50 Ob 50 letnici dr. Janeza E. Kreka 25 Onkraj pragovna 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 60 Praprečanove zgodbe 35 Pasti in zanki 35 Pater Kajetan 1.— Pingvinji otok 60 Povest o sedmih obolenih 50 Právica kladiva 50 Fabrika iz Roča (Albrecht) 25 Pavlški mstar 35 Prihajaj, povest 75 'ožigalca 25 Papežinja Fausta 1.60 Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.— Po strani klobuk 50 Plat žvona 60 Pri stricu 60 Prst božji 30 Patria, povest iz irske junake do-be 30 Prva ljubezen 50 Po gorah in dolinah 60 Pol litra vipave 60 Poslednji Melikanec 30 Pravljičje H. Majar 30 Predirzani, Prežern in drugi svet-niki v gramofonu 25 Prigodbe čebelice Blaže, trda vez 1.— Ptice selivke, trda vez 75 Pred veritke 25 Popotniki 60 Poznavna Boga 60 Pirhi 50 Povodnj 30

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Se-nenje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike Trdo vezano 1.— Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostil-ničar, Klepetulje, Natabarica, Duhovnik, itd. 60 Lov na ženo (roman) 1.— Lucifer 1.— Marjetica 50 Materina žrtve 50 Moje življenje 75 Mali Lord 80 Milonar brez denarja 75 Marof, krišanski detek iz Liba-nona 25 Mladih zanikernežov lastni živo-topis 75 Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mirni Gustaf 35 Mali Klatež 70 Mešija 50 Menkeski (Ivan Albrecht) 25 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 23 Misterija, roman 1.— Možeje 1.50 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmra 40 Nava vrs, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša leta, trda vez 70 broširano 70 Na Indijjskih otokih 40 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovine 35 Na krvavih poljih. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivše-ga slovenskega polka 1.50 Ob 50 letnici dr. Janeza E. Kreka 25 Onkraj pragovna 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 60 Praprečanove zgodbe 35 Pasti in zanki 35 Pater Kajetan 1.— Pingvinji otok 60 Povest o sedmih obolenih 50 Právica kladiva 50 Fabrika iz Roča (Albrecht) 25 Pavlški mstar 35 Prihajaj, povest 75 'ožigalca 25 Papežinja Fausta 1.60 Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.— Po strani klobuk 50 Plat žvona 60 Pri stricu 60 Prst božji 30 Patria, povest iz irske junake do-be 30 Prva ljubezen 50 Po gorah in dolinah 60 Pol litra vipave 60 Poslednji Melikanec 30 Pravljičje H. Majar 30 Predirzani, Prežern in drugi svet-niki v gramofonu 25 Prigodbe čebelice Blaže, trda vez 1.— Ptice selivke, trda vez 75 Pred veritke 25 Popotniki 60 Poznavna Boga 60 Pirhi 50 Povodnj 30

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Se-nenje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike Trdo vezano 1.— Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostil-ničar, Klepetulje, Natabarica, Duhovnik, itd. 60 Lov na ženo (roman) 1.— Lucifer 1.— Marjetica 50 Materina žrtve 50 Moje življenje 75 Mali Lord 80 Milonar brez denarja 75 Marof, krišanski detek iz Liba-nona 25 Mladih zanikernežov lastni živo-topis 75 Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mirni Gustaf 35 Mali Klatež 70 Mešija 50 Menkeski (Ivan Albrecht) 25 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 23 Misterija, roman 1.— Možeje 1.50 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmra 40 Nava vrs, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša leta, trda vez 70 broširano 70 Na Indijjskih otokih 40 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovine 35 Na krvavih poljih. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivše-ga slovenskega polka 1.50 Ob 50 letnici dr. Janeza E. Kreka 25 Onkraj pragovna 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 60 Praprečanove zgodbe 35 Pasti in zanki 35 Pater Kajetan 1.— Pingvinji otok 60 Povest o sedmih obolenih 50 Právica kladiva 50 Fabrika iz Roča (Albrecht) 25 Pavlški mstar 35 Prihajaj, povest 75 'ožigalca 25 Papežinja Fausta 1.60 Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.— Po strani klobuk 50 Plat žvona 60 Pri stricu 60 Prst božji 30 Patria, povest iz irske junake do-be 30 Prva ljubezen 50 Po gorah in dolinah 60 Pol litra vipave 60 Poslednji Melikanec 30 Pravljičje H. Majar 30 Predirzani, Prežern in drugi svet-niki v gramofonu 25 Prigodbe čebelice Blaže, trda vez 1.— Ptice selivke, trda vez 75 Pred veritke 25 Popotniki 60 Poznavna Boga 60 Pirhi 50 Povodnj 30

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Se-nenje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike Trdo vezano 1.— Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostil-ničar, Klepetulje, Natabarica, Duhovnik, itd. 60 Lov na ženo (roman) 1.— Lucifer 1.— Marjetica 50 Materina žrtve 50 Moje življenje 75 Mali Lord 80 Milonar brez denarja 75 Marof, krišanski detek iz Liba-nona 25 Mladih zanikernežov lastni živo-topis 75 Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mirni Gustaf 35 Mali Klatež 70 Mešija 50 Menkeski (Ivan Albrecht) 25 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 23 Misterija, roman 1.— Možeje 1.50 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmra 40 Nava vrs, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša leta, trda vez 70 broširano 70 Na Indijjskih otokih 40 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovine 35 Na krvavih poljih. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivše-ga slovenskega polka 1.50 Ob 50 letnici dr. Janeza E. Kreka 25 Onkraj pragovna 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 60 Praprečanove zgodbe 35 Pasti in zanki 35 Pater Kajetan 1.— Pingvinji otok 60 Povest o sedmih obolenih 50 Právica kladiva 50 Fabrika iz Roča (Albrecht) 25 Pavlški mstar 35 Prihajaj, povest 75 'ožigalca 25 Papežinja Fausta 1.60 Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.— Po strani klobuk 50 Plat žvona 60 Pri stricu 60 Prst božji 30 Patria, povest iz irske junake do-be 30 Prva ljubezen 50 Po gorah in dolinah 60 Pol litra vipave 60 Poslednji Melikanec 30 Pravljičje H. Majar 30 Predirzani, Prežern in drugi svet-niki v gramofonu 25 Prigodbe čebelice Blaže, trda vez 1.— Ptice selivke, trda vez 75 Pred veritke 25 Popotniki 60 Poznavna Boga 60 Pirhi 50 Povodnj 30

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Se-nenje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike Trdo vezano 1.— Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovce, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostil-ničar, Klepetulje, Natabarica, Duhovnik, itd. 60 Lov na ženo (roman) 1.— Lucifer 1.— Marjetica 50 Materina žrtve 50 Moje življenje 75 Mali Lord 80 Milonar brez denarja 75 Marof, krišanski detek iz Liba-nona 25 Mladih zanikernežov lastni živo-topis 75 Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mirni Gustaf 35 Mali Klatež 70 Mešija 50 Menkeski (Ivan Albrecht) 25 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 23 Misterija, roman 1.— Možeje 1.50 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmra 40 Nava vrs, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša leta, trda vez 70 broširano 70 Na Indijjskih otokih 40 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovine 35 Na krvavih poljih. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivše-ga slovenskega polka 1.50 Ob 50 letnici dr. Janeza E. Kreka 25 Onkraj pragovna 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 60 Praprečanove zgodbe 35 Pasti in zanki 35 Pater Kajetan 1.— Pingvinji otok 60 Povest o sedm

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VILY:

VDANA SLUŽABNICA

To se je zgodilo v Parizu za časa oblaganja l. 1871. Podganja rebra so bila poskočila v ceni za 10 odst. in pečenka iz mričesa te je stala vse laše na glavi.

Parizani so se radi — neradi vdali v zlo usodo, če tudi malo vzjeli te vrste hrane. Toda kaj! Ni bilo drugega izhoda. V času, ko se pričinja ta zgodba (kakor ima navado reči George Ohnet) so bile vse domače živali proglašene za užito meso. Takrat so postale konjske restavracije najodličnejše restavracije prestonice.

Nekateri ljudje so občutili tak gnus, da so se odrekli uživanju hrane. Tačns si je neki fakir, ki je bil prišel v Pariz s cirkusom "Bar-num" pridobil premoženje s tem, da te je v 40 urah naučil gladovanja (sicer pa je porabil to premoženje za poročno pojedino in je umrl na preobilni zavžitih dobrot).

Večaki pa so dobivali — o Velika Lakota — za vsak obed ocvrto s-peko.... Le zakonec Coulenbois sta jedla meso, in še dobro, pri vsakem obedu. Bila sta to dva slabotna starčka, ki sta potrebovala mesno hrano.

Neverjetno, toda res je, da sta se Coulenbois-jeva mnila s prvovrstnimi zrezki, medtem ko je Pariz poginjal od lakote, kot za stavo. Pa nista bila bogata. Njihovi viri so bili zelo presenetljivo skromni. In vendar sta jedla vsak dan meso, in vendar nista imela niti vinarja dolga.

Zato pa sta imela staro, edino služabnico. Amelija Mellet (zapomnite si to ime) je bila že 30 let v njuni službi, obževala je gospodarja in gospodario in ju razgovarjala, kakor da sta dojenčka.

Toda teh dojenčkov niso več gojili: Amelija jima je vsak dan potregla s krvavi mесоm, kakršno sta potrebovala zaradi svoje rahle narave. Sebična kot vsi stari ljudje, nista niti skušala izvesti, pa kakšnem čudežu štedljivosti se je ubogemu dekletu posrečilo, da ji je oskrbovala, v času take druzine in pomanjkanja s tako tečno hrano.

Kje je dobivala denar? Skrivnost. Ali je jemala od svoje, sčeno pridelane gotovine? Ali je kradla? Nihče bi tega ne mogel povedati.

Važno za Coulenbois-jeva je bilo le, da sta jedla meso. Dobila sta ga, ostalo ju ni zanimalo. Raje nista niti poskušala, da bi prišla stvar do dna.

V Parizu je rasla beda, zakonec Coulenbois pa sta se redila. Sedaj sta imela male, okrogle trebuške in polna lica, da jih je bilo veselje videti.

Nasprotno pa je Amalija hujšala od dne do dne.

Kar se vam ne bo zelo več čudno če vam povem, a je pogumno in častivredno dekle, hladnokrvno rezalo samo sebe na kose mesa, da bi ohranilo zdravje svojih gospodarjev. Da, s tistim tihom junaštvom Spartancev, ki so si pustili raznesariti trebuh in Rimljanov, katerim so žgali roke, si je Coulenbois-jeva služkinja odrezala zdaj rumsteek, zdaj dunajski zrezek, zdaj jetra in še druge mesne jedi.

Starčka sta se torej redila, medtem ko je Amalija sorazmerno hujšala. Coulenbois-jeva, sebična kot vsi starčki, nista opazila ničesar. Sicer pa ta bila kratkovidna.

Nekoga dne jima je služkinja tregla pri obedu skakajoč samo po njeni nogi. Ta dan sta se Coulenbois-jeva gostila s koštrunovim stegnom, obloženim s fižolico, o katerem sta še dolgo govorila.

In potem je prišla na nizo pešena prašičeva noga, čudo po okusu. Nedolgo zatem se jini je videle, da pje postala Amelija močno vitkejša v bokih.... Mislila sta le, da jima je s starostjo še bolj epesal vid.

Tudi drugo koštrunovo stegno je sprejela dvojica s polnim priznanjem.

Potem sta jedla še kozličev hrbet, šunko (tako je trdila Amelija!) Amelija jo je podajala z eno samo roko. Pozneje je servirala še eno šunko, Bog sam ve kako!

Gospa Coulenbois-jeva pa je opazila, da je postala služkinja manj delavna. Gospodinjstvo ni bilo več vzorno, kot poprej. Amelija je le malo voščila čevlje in ni več gladi la parketov. "Stara se" je menil gospod Coulenbois.

Vse ni trajalo več, kakor osem dni. V tem času je služkinja pripravila svoje ostanke.

Včasih sta ji rekla zakonec: "Danes je nedelja, Amelija, jete vendar nekoliko mesa...." Tedaj je uboga stvar, ubogljiva, toda molčeca, šla vase....

Končajmo s temi strahotami! Obležanje se je bližalo komeu. Zadnji dan se Coulenbois-jeva služkinja ob uri kosila ni pojavila v obednici. Vendarle zaskrbljena, sta starčka odšla v kuhinjo.

Sredi mize je bila na pladnju, okrašena z zelenjem, pripravljena še kadešca se glava služkinje, s petersiljem v ušesih in nosu....

S par besedami, položenimi na vidno mesto, se je Amalija opravičila, ker glave ni mogla sama servirati.

GANDHI O SVOJI ŽENI

Vodja Indijcev Gandhi rad obrne od časa do časa pozornost no stavko, pa gre njegovo ime zahtevamo prodreti, začne gladovnos etaviko, pa gre njegovo ime takoj po vsem svetu. Tu se pa ne hote vsiljuje vprašanje, kako se razumeta z ženo in sploh kakšno je Gandhijevo rodbinsko življenje. Gandhi sam pripoveduje o tem, da se prej z ženo nista dobro razumela, ker večnoma ni odobraval njegovega početja. Domači prepri so se pa vedno končali s pobotanjem.

Bili so tudi časi, pravi Gandhi, ko sem mislil, da je žena predmet mozeve naslade, da je rojena za to, da da izpolnjuje moževa povetja, ne pa da mu je pomočnica, družica, ki deli z njim dobro in zlo. Zdaj nisem več tako zaslepljen mož, nisem pa tudi več vzgojitelj svoje žene, je pravil Gandhi svojim prijateljem. Če hoče, je lahko žena zdaj z menoj osorna, kakor sem bil jaz njo. Zdaj sva preizkušena prijatelja in drug v drugem ne vidiva več predmeta naslade. Verjetno je pa, da niti zdaj ne odobrava mojega početja. Čeprav je med nama razlika v intelektualnem pogledu, sva imela vedno občutek, da živiva mirno in zadovoljno.

Ta originalna opazovanja odgovarjajo tudi izkustvu, da vodi čezmerno uživanje mesa do vnetja slepiča. Upoštevati pa moramo še neko dejstvo. Na kmeth so primeri slepiča mnogo redk-jši kakor v mestu, kjer se povzije mnogo več mesa nego rastlinske hrane. Izkušnje iz svetovne vojne takisto potrjujejo to naziranje. Pokazalo se je namreč, da je bilo med svetovno vojno petkrat manj primerov vnetja slepiča kakor pred vojno in po nji. Zadnja leta opazujejo zdravniki porast primerov bolezn slepiča zlasti v mestih, kjer se porabi več mesa nego rastlinske hrane.

Kitažem, ki skoro ne zavzivajo mesa je vnetje slepiča malone tuji bolezen. Iz tega bi se dalo sklepati, da podlegajo slepiču v prvi vrsti osebe, ki jedo več nego bi bilo treba. Mesna hrana ustvarja pogoje za vnetje slepiča. Zato zagovarja dr. Sperk racionalno profilakso in dietetiko še takoj v početku obolenja na slepiča, ki edina lahko pomaga bolniku in ga reši vse nevarnosti.

SLEPIČ — BOLEZEN MESO-JEDOV

V dunajskem Zdravniškem društvu je te dni predval praktični zdravnik dr. B. Sperk o slepiču in njegovih boleznih. Njegova izvajanja, ki se naslanjajo na eksperimentalna raziskovanja, so skušala priti bližje uzanki slepega črevesa. Predavatelj je v začetku omenil, da je slepič tvorba, ki datira šele iz dobe antropoidov. Njegov postanek je nedvomno v zvezi s človeško pokončno hojo.

Slepič velja splošno za rudimentaren organ, a ljudje si ugledajo njegovega pomena še danes niso popolnoma na jasnem. Da je pa v anatomskem pogledu manjvreden, v tem nas potrjuje njegova vnetja, ki postajajo čedalje bolj pogosta. Pri tem igrajo znatno vlogo procesi tako zvanega limfatskega žila, ki se dotika vsebine črevesja.

Gotovo se da izzvati metna zpendicitis s pomočjo določenih bakterij (n. pr. s Fraenklovim bacilom). Ta proces je v bistvu le drugačen kakor pravo vnetje slepiča. Važno je tudi to, da se pri mesojedih v črevsju razvija vse drugačna črevesna flora kakor pri rastlinojedih. Pri prvih imamo opraviti s tako zvano anaerobno floro, ki spada v skupino plinskih bacilov. S tem bi bila podoba zaključena in vnetje slepiča razloženo.

— Pred štirimi leti si je poveljstvo finančnih stražnikov v Palčju pri Št. Petru na Krasu nabavilo zemljišče za veliko stražnico. Z lastnikom zemljišča Antonom Rebecem, ki je moral za to v Trst, so se pogodili, da mu bodo plačali pogodene vsote v nekaj dneh. Medtem so na zemljišču zgradili veliko stražnico za finančne stražnike, ki je vse preveč prostorna za tisto desetorico ljudi, ki so nastanjeni v njej. Rebec je večkrat potoval v Trst, da bi mu izplačali dolžno vsoto. Vsa-ka njegova pot pa je bila zaman. Nasprotno pa so ga pričeli karabinjerji nadlegovati, tako da se je mož, ki je hotel že vložiti tož-

Vesti iz Primorja.

Pred dobrima dvema letoma je tragičen dogodek na Banjši planoti razburil vse ljudstvo in še posebej italijanske oblasti. Dne 30. novembra 1931 je bil, kakor so tedaj poročali italijanski listi, izvršen atentat na skupino finančnih stražnikov, ki so se odpeljali z nekim avtomobilom iz Kanala proti Kalu. Finančni stražnik Cezar Rastelli je odslužil svojo službeno dobo in pred svojim odhodom je povabil tovariše na izlet. Na potu je bil Rastelli iz zasede ubit. Atentat je izzval strašne posledice: sedem slovenskih fantov je bilo obsojenih na 30 let ječe, šest pa na 20 let.

Finančni stražniki so se usodnega dne sredi svojega izleta ustavili v Koprivšču v gostilni pri Močniku, kjer je bilo zbranih okrog dvajset ljudi. Ko so zapustili gostilno in nadaljevali svojo pot po serpentinasti cesti navzgor proti Kanalu, jih je skupina neznanec napadla in pri tem je bil ubit Cezar Rastelli. Že v naslednji noči so se pričele racije karabinjerskih oddelkov in goriške politične policije. Neštetim hišnim preiskavam so sledile aretacije. Šele po mesecu dni je bila večina ljudi izpuščena iz zaporov, ostali pa so v Gorici Valentin Donat in Leopold Lipičar iz Koprivšča, Stefan in Avgustin Močnik, Rudolf Pregelj in Josip Jug, Anton Lipičar, Marko Močnik, Leopold Lango, Andrej Brezavšček, Leopold Suligoj in Josip Šavli iz Kalske okolice. Iz goriškega preiskovalnega zapora so jih odgnali v Rim, kjer jih je posebno fašistično sodišče 22. febr. obsodilo na skupno 330 let ječe.

Med finančnimi stražniki, ki so koncem novembra leta 1930 spremljali Cezarja Rastellija, je bil tudi van Calareso. Že takrat je bilo ljudem v karalski okolici znano, da sta se Rastelli in Calareso sprla zaradi nekega dekleta. Po rimski sodbi je bil Calareso premečen v Cerinko. Govorica o sporu zaradi ljubosunja med njim in "fašistično žrtvijo" je že davno prenehala, ko se je nenadoma okrog Božiča raznesla vest, da je finančni stražnik izvršil samomor. Obenem z njo pa se je razširila vse do Kobarida na sever in do Čepovana pod Banjško planoto ljudska govoricca da je Calareso 30. novembra 1930 sam ustrelil svojega tovariša Rastellija ki mu je prevzel dekle. Ljudje si pripovedujejo še več, da je namreč Calareso še tik pred smrtjo dal pozvati duhovnika in se mu spovedal. Spovednik ga je pregovoril, da je svojo izpoved potrdil pred tremi pričami. Tako dokazuje ljudski glas, da je bilo 13 slovenskih fantov po nedolžnem obsojenih.

— Idrjska rudniška uprava je te dni spet odslavila z dela 12 slovenskih rudarjev. V rudniku je sedaj zaposlenih morda le še okrog 500 do 600 ljudi. Še pred leti je služilo v idrijskih rovih svoj kruh preko 2500 rudarjev. Uprava rudnika je tedaj vodil inžinir Ricci, ki je dobro poznal slovenskega delavca, ki je bil za proslpel podjetja nenadomestljiva moč. Fašistične oblasti pa so vedno znova zahtevale, da se izloči iz državnega podjetja slovenski element in da se nadomesti z laškimi. Ricci je dolgo časa okleval. Ko so pa namestili pri vodstvu rudnika nekdanjega učitelja in skvadrista Muta Plinija, so se razmere v rudniku nenadoma silno izpremenile. Pričele so se redukcije slovenskega delavstva in sredi leta 1931 so odslavili iz rudnika okrog 300 slovenskih delavcev.

Menili so, da jih bodo nadomestili z laškimi močmi, toda Lahji so zaradi težavnega dela kmalu omagali in so se spet odselili v svojo deželo, ker se jim je stožilo po tisočletni tradiciji: doleč far niente. Muto Plinio je uvedel tudi prakso, ki je povzročila slov. rudarjem že veliko zlo. Ko je režim v poslednjih letih emitiral celo vrsto notranjih posejil, so se pri upravi rudnika enostavno domenili, koliko bodo odtegnili slehernemu delavcu za ta posojila. Deloma v celoti, deloma v obrokih je moral sleherni idrijski rudar ob vsaki priliki prevzeti po 200, 300 in tudi več lir obveznic.

Muto Plinio je zbral okrog sebe izmed Slovencev le one, ki so iz oportunitizma že takoj od začetka vstopili v vrsto fašističnih skvadrinov ter zavrgli svojo narodnost. V zadnjem času pa so se tudi njihove vrste precej skrčile, ker so po vseh svojih zmotah nazadnje pričeli spoznavati, čemu služijo fašizmu in se izpostavljajo sovražtu ljudstva.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

Ko je fašistični režim proglasil amnestijo za ljudi, ki so brez potnih listov zbežali v inozemstvo, je računal, da bo prenehalo tajno izseljevanje, ki je v zadnjih letih silno naraslo ter do neke mere škodilo številni sili italijanskega prebivalstva. Fašistični listi so z zmagozlasjem objavljali sporadčne vesti, da se je ta ali oni po amnestiji spet vrnil domov. Toda odток ljudi in begi čez mejo niso prenehali. Prav te dni so karabinjerji v Gorici prijajili sodišču spet celo vrsto novih beguncov. Med drugimi so bili prijajljeni 26-letni Anton Simšič iz Šmartnega pri Kojškem, 23-letni Lojze Jakin ter njegova 21-letna sestra Marjeta iz Huma pri Kojškem.

— Pretekli dni je privozil tovrni vlak na postajo pri Sv. Luciji vrsto žeezniških vozov, na kateri je bilo naloženih 15 topov. Topove so poslali naravnost iz tovarne. Z vagonov so jih preložili na tovarne automobile in jih odpeljali v novo zgrajeno vojaško skladišče blizu Poljubina. Topove, ki so kalibra 24 m. bodo rabili za bombardiranje oddaljenih postojank.

Skladišče pri Poljubinu, ki je bilo lani dograjeno, pa ni osamljeno. Na Poljanah pod Bučnico, ob cesti med Modrežani in Kozarščani je še 6 takih stavb. Zgrajene so že doela. Te dni so jih hoteli še pokriti, zaradi snega pa so morali prekiniti delo. Na Poljanah raste cela vas. Zgrajeni so že temelji 7 novih skladišč, pa tudi za stražnice. Stavbe so oddaljene med sabo po 100 do 200 m. Služile bodo za shrambo živil in streliva. Nekatere izmed njih imajo tudi velike kletne prostore. Delo v zadnjem času počiva. Ljudje iz Kozaršč, Modreje in drugih okoliških vasi sploh ne smejo zrvan. Zaposleni so le Italijani iz Furlanije in še oddaljenejših pokrajin. Stavbe so strogo zastražene.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

— Idrjska rudniška uprava je te dni spet odslavila z dela 12 slovenskih rudarjev. V rudniku je sedaj zaposlenih morda le še okrog 500 do 600 ljudi. Še pred leti je služilo v idrijskih rovih svoj kruh preko 2500 rudarjev. Uprava rudnika je tedaj vodil inžinir Ricci, ki je dobro poznal slovenskega delavca, ki je bil za proslpel podjetja nenadomestljiva moč. Fašistične oblasti pa so vedno znova zahtevale, da se izloči iz državnega podjetja slovenski element in da se nadomesti z laškimi. Ricci je dolgo časa okleval. Ko so pa namestili pri vodstvu rudnika nekdanjega učitelja in skvadrista Muta Plinija, so se razmere v rudniku nenadoma silno izpremenile. Pričele so se redukcije slovenskega delavstva in sredi leta 1931 so odslavili iz rudnika okrog 300 slovenskih delavcev.

Menili so, da jih bodo nadomestili z laškimi močmi, toda Lahji so zaradi težavnega dela kmalu omagali in so se spet odselili v svojo deželo, ker se jim je stožilo po tisočletni tradiciji: doleč far niente. Muto Plinio je uvedel tudi prakso, ki je povzročila slov. rudarjem že veliko zlo. Ko je režim v poslednjih letih emitiral celo vrsto notranjih posejil, so se pri upravi rudnika enostavno domenili, koliko bodo odtegnili slehernemu delavcu za ta posojila. Deloma v celoti, deloma v obrokih je moral sleherni idrijski rudar ob vsaki priliki prevzeti po 200, 300 in tudi več lir obveznic.

Muto Plinio je zbral okrog sebe izmed Slovencev le one, ki so iz oportunitizma že takoj od začetka vstopili v vrsto fašističnih skvadrinov ter zavrgli svojo narodnost. V zadnjem času pa so se tudi njihove vrste precej skrčile, ker so po vseh svojih zmotah nazadnje pričeli spoznavati, čemu služijo fašizmu in se izpostavljajo sovražtu ljudstva.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

Ko je fašistični režim proglasil amnestijo za ljudi, ki so brez potnih listov zbežali v inozemstvo, je računal, da bo prenehalo tajno izseljevanje, ki je v zadnjih letih silno naraslo ter do neke mere škodilo številni sili italijanskega prebivalstva. Fašistični listi so z zmagozlasjem objavljali sporadčne vesti, da se je ta ali oni po amnestiji spet vrnil domov. Toda odток ljudi in begi čez mejo niso prenehali. Prav te dni so karabinjerji v Gorici prijajili sodišču spet celo vrsto novih beguncov. Med drugimi so bili prijajljeni 26-letni Anton Simšič iz Šmartnega pri Kojškem, 23-letni Lojze Jakin ter njegova 21-letna sestra Marjeta iz Huma pri Kojškem.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

Ko je fašistični režim proglasil amnestijo za ljudi, ki so brez potnih listov zbežali v inozemstvo, je računal, da bo prenehalo tajno izseljevanje, ki je v zadnjih letih silno naraslo ter do neke mere škodilo številni sili italijanskega prebivalstva. Fašistični listi so z zmagozlasjem objavljali sporadčne vesti, da se je ta ali oni po amnestiji spet vrnil domov. Toda odток ljudi in begi čez mejo niso prenehali. Prav te dni so karabinjerji v Gorici prijajili sodišču spet celo vrsto novih beguncov. Med drugimi so bili prijajljeni 26-letni Anton Simšič iz Šmartnega pri Kojškem, 23-letni Lojze Jakin ter njegova 21-letna sestra Marjeta iz Huma pri Kojškem.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

— Idrjska rudniška uprava je te dni spet odslavila z dela 12 slovenskih rudarjev. V rudniku je sedaj zaposlenih morda le še okrog 500 do 600 ljudi. Še pred leti je služilo v idrijskih rovih svoj kruh preko 2500 rudarjev. Uprava rudnika je tedaj vodil inžinir Ricci, ki je dobro poznal slovenskega delavca, ki je bil za proslpel podjetja nenadomestljiva moč. Fašistične oblasti pa so vedno znova zahtevale, da se izloči iz državnega podjetja slovenski element in da se nadomesti z laškimi. Ricci je dolgo časa okleval. Ko so pa namestili pri vodstvu rudnika nekdanjega učitelja in skvadrista Muta Plinija, so se razmere v rudniku nenadoma silno izpremenile. Pričele so se redukcije slovenskega delavstva in sredi leta 1931 so odslavili iz rudnika okrog 300 slovenskih delavcev.

Menili so, da jih bodo nadomestili z laškimi močmi, toda Lahji so zaradi težavnega dela kmalu omagali in so se spet odselili v svojo deželo, ker se jim je stožilo po tisočletni tradiciji: doleč far niente. Muto Plinio je uvedel tudi prakso, ki je povzročila slov. rudarjem že veliko zlo. Ko je režim v poslednjih letih emitiral celo vrsto notranjih posejil, so se pri upravi rudnika enostavno domenili, koliko bodo odtegnili slehernemu delavcu za ta posojila. Deloma v celoti, deloma v obrokih je moral sleherni idrijski rudar ob vsaki priliki prevzeti po 200, 300 in tudi več lir obveznic.

Muto Plinio je zbral okrog sebe izmed Slovencev le one, ki so iz oportunitizma že takoj od začetka vstopili v vrsto fašističnih skvadrinov ter zavrgli svojo narodnost. V zadnjem času pa so se tudi njihove vrste precej skrčile, ker so po vseh svojih zmotah nazadnje pričeli spoznavati, čemu služijo fašizmu in se izpostavljajo sovražtu ljudstva.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

Ko je fašistični režim proglasil amnestijo za ljudi, ki so brez potnih listov zbežali v inozemstvo, je računal, da bo prenehalo tajno izseljevanje, ki je v zadnjih letih silno naraslo ter do neke mere škodilo številni sili italijanskega prebivalstva. Fašistični listi so z zmagozlasjem objavljali sporadčne vesti, da se je ta ali oni po amnestiji spet vrnil domov. Toda odток ljudi in begi čez mejo niso prenehali. Prav te dni so karabinjerji v Gorici prijajili sodišču spet celo vrsto novih beguncov. Med drugimi so bili prijajljeni 26-letni Anton Simšič iz Šmartnega pri Kojškem, 23-letni Lojze Jakin ter njegova 21-letna sestra Marjeta iz Huma pri Kojškem.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

Ko je fašistični režim proglasil amnestijo za ljudi, ki so brez potnih listov zbežali v inozemstvo, je računal, da bo prenehalo tajno izseljevanje, ki je v zadnjih letih silno naraslo ter do neke mere škodilo številni sili italijanskega prebivalstva. Fašistični listi so z zmagozlasjem objavljali sporadčne vesti, da se je ta ali oni po amnestiji spet vrnil domov. Toda odток ljudi in begi čez mejo niso prenehali. Prav te dni so karabinjerji v Gorici prijajili sodišču spet celo vrsto novih beguncov. Med drugimi so bili prijajljeni 26-letni Anton Simšič iz Šmartnega pri Kojškem, 23-letni Lojze Jakin ter njegova 21-letna sestra Marjeta iz Huma pri Kojškem.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogli izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

— Poročali smo že o finančnik tevažah, v katere je zašel tržaški zavod "Banca di Credito Popolare". Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesi veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

39

(Nadaljevanje.)

S popoldansko pošto je Gizela dobila pismo. Sedela je pri Ilzi, ki je delala šolsko nalogo, ter je bila zaposlena z ravnancem perila. Zamisljena spusti pismo v naročje ter gleda pred se.

Ilza jo opazuje. — To pa je bilo dolgo pismo, gospica Gizela. Sestra mi je ga je pisala. — In zdaj se vam toži po domu, gospica? — Bojazen se glasi iz otrokovih besed. Smeje zmaje Gizela z glavo. — Ne domotožje, pač pa malo hrepenenja. — In kdaj hočete iti od nas? — Ilza prihití k njej. — Toda vi ne smete od nas. O, tako sem vesela, da ste pri nas, gospica Gizela. — Pri tem se oklene Gizela okoli vratu. — Vse drugače je pri nas, odkar ste vi pri nas. Tudi papa pravi tako — mama pa je bila vedno bolna.

Gizela nekoliko zardi. Z veliko vestnostjo je opravljala svojo dolžnost in prijetno jo je zadela pohvala iz otroških ust.

Prvi teden ji ni bilo posebno lahko, ker se ji je kuharica protivila ravnati se po njenih zapovedih in ji je bilo težko. Toda njenemu odločnemu nastopu se je morala slednjič vkloniti in je tudi svojo trmasto odpoved preklcala, ko je uvidela, da je Gizela brez vsakega prigravarjanja in obžalovanja gledala za njeno namestnico.

Doktor Heimrod je bil zelo dober in poznan zdravnik za bolezní v vratu in ušesih. Imel je vedno toliko bolnikov, da ga je le malokdaj videla, razun pri jedi.

Pod njeno materinsko oskrbo je Ilza uspevala telesno in duševno. Tudi doktor je to dobro videl, je imel veliko veselje nad svojo hčerko ter je bil iz srea hvaležen gospodinji.

In zdaj je tudi večasi dalje ostajal v obednici. Ker je mnogo delal, mu je bilo v veliko razvedrilo, ako je mogel govoriti z zelo razumno in prijazno gospodinjo, ki je bila nenavadno poučena v vsaki stroki. Toda o sebi in o svoji družini ni nikdar govorila.

Njegova hiša je v resnici izgledala popolnoma drugače, odkar je bila Gizela gospodinja. Na oknih so bile lepe cvetlice, po mizah, stolah in omarah so bile lepe vezanine.

Pogosto so njegove oči sledile tej lepi, vitki dekliški postavi, kadar je s svojimi mirnimi in elegantnimi kretnjami šla preko sobe. Negotove želje in upanja so se počela porajati v njegovem sreu.

Gizela o tem ni ničesar slutila. Vesela je bila, da je našla delokrog, ki ji je ugajal. Tudi družabnega življenja ji ni manjkalo, kajti dr. Heimrod ji je vsak teden prinesel vstopnice za koncert ali pa gledališče in veselje mu je bila za zelo hvalažna.

Nekega dne stoji Gizela pred izložbenim oknom trgovine z umetninami, ko jo ogovori nek gospod.

— Grofien Bernhausen, kako presenečenje! — pravi.

— Gospod Florstedt! — izvklíkne presenečena.

— Da, groficia, razstavil se svoje slike. Še nekaj dni ostanem tukaj potem pa bom šel v Florengo.

Kaj je bilo to? Ali ji ni pred kratkim pisala Dora, da bo tudi potovala v Italijo? Ali je bil to odgovor?

— Stanovitno mu gleda v oči ter pravi:

— Moja sestra ima isti namen.

— Da, in vendar! — In ponosno dvigne glavo.

— Florstedt priklama.

— Vem, groficia. Prihodnji teden bo gospoda v Monakovem.

— Potem pa boljše veste, kot jaz. Gotovo vama je sama povedala.

— Ne, groficia. Gospa Dora mi ni zaupala svojega namena. —

— odvrne Florstedt in njegov glas je razodeval, da ni govoril resnice.

— In vendar?

— Dolgo mu gleda v obraz in maje z glavo.

— Florstedt jo je razumel.

— Ali mi hočete prepovedati dihati zrak istega mesta, kot gospa Dora? — Slučajno sem slišal, da nameravata potovati v Italijo in sem v tem smislu uredil svoje načrte. — Bodite pa brez skrbi, groficia, gospoj Dori ne bom v nobenem oziru stopil preblizu in ji ne bom nadležen.

— To vem. Toda, kaj nameravate, gospod Florstedt?

— Florstedt se smeje.

— Vprašajte, zakaj diham, zakaj jem, zakaj pijem, zakaj spim — in odgovor se glasi: — Ker hočem živeti! In zato ne morem posegati pogleda pa Doro Hosemannovo.

— Gresta po Maksimilijanovi ulici? — ter nato zavijeta v Wiedenmeyerjevo ulico. Poleg njih šumi Izar v svojem naglem teku na planjavo.

Bil je krasen dan v pozni jeseni. Vsled gorkega solca so ljudje pozabili na bližajočo se zimo. Razne oblike oblakov v pestrih barvah so navdušile Haralda Florstedta.

Gizela pridene k njegovim besedam, ko mu mehko položi roke na njegovo ramo:

— Gospod Florstedt, veste, kako zelo vas cenim in zato vas prosim: ne vznemirjate ubozege ženskega srea. Nikdar več ne križajte potov moje sestre — ne vidim nobenega konea!

— Jaz! Dora so mora zbuditi v življenje, k luči! Njena zasnežena duša naj se dvigne iz otrpnjenosti. Priti mora do spoznanja, da je človek in mora imeti pogum za življenje.

— Ali na vsak način hočete v zakonsko življenje nesti prepír?

— Zakon, ki ni zakon! Ali je Dora primerna žena takemu možu?

— Sama si ga je izbrala in se mora v to užitvi, — ga prekinde Gizela. — Če so kaka nasprosta —

— Izbrala si ga je brez ljubezni — jo Harold naglo prekinde, — brez ljubezni pa —

— To si samo mislite, in to bi bila samo njena zasebna zadeva. Moja sestra je preponosna, da bi trenila samo s trepatnico, četudi iz krvavi v notranji bolečini in razočaranju.

— In vi ne bi hoteli poskusiti, da bi si pomagali k sreči?

— Ako vas prav razumem, gospod Florstedt, tedaj naj bi prigravarjala svoji sestri, da zapusti svojega moža?

— Florstedt priklama.

— Popolnoma prav, kajti hočem si jo pridobiti. Ljubim jo, odkar sem jo prvokrat videl —

— Ali pa veste, kako misli sestra?

— Bad bi vam nekaj povedal, groficia, potem pa sami sodite. In tedaj popiše Gizeli o svojem prvem srečanju z Doro na maškeradni zabavi.

— Bila je razžaljena, da sem ji jaz, nepoznani umetnik, njej, priznani lepotic, dvoril in da je svojo ljubeznjivost v svojem ponosu naklonila meni, nevrednemu. Ta zavest jo je grizla in zaradi tega je tudi bila krivična proti meni. Nikdar se ne bi bil upal kot nepoznani umetnik snubiti groficio Bernhausenovo. Ako bi si bila izbrala sebi onakega, bi se smatral za priznkega — toda Hose-

man! In poleg tega — saj menda lahko povem — vašim družabnim krogom nisem tako oddaljen. Sem potomec stare častniške družine in samo, ker sem se izneveril tradiciji in sem mesto sablje, vzel v roko čopič, sem se z družino razstal. Tega mojega koraka mi niso nikdar odpustili in tudi nisem iskal nobene poravnave.

Kako je to bilo, da ji ta, tako malo poznan mož, toliko zaupa. Toda ni se mogla nanj jeziti. Počasi koraka poleg njega, zamisljena in polna skrbi.

Ali Dora ni imela velikega boja? Ali ni morala ljubiti mladega umetnika z duhovitimi obrazom, ki je bil popolnoma drugačen kot pa njen mož? Toda kdo je mogel brati v Dorinem sreu?

(Dalje prihodnjí.)

ZNAMENITA ODKRITJA V PALESTINI

Arheologi posvečajo izredno pozornost najnovejšim izkopavanjem v Tell Duweir v južni Palestini. Domnevajo, da so odkrili kraj, kjer je stalo mesto Lačís, ki je bilo nekoč silno utrjeno in je bilo posebno pomembno v mnogoterih vojnah, opisanih v sv. Pismu. Če se bo posrečilo popolnoma dokazati, da je domneva pravilna, bo nova luč posvetila v nekatero nejasna, a posebno zanimiva mesta sv. Pisma in podan bo obenem nov dokaz o točnosti zgodovinskih podatkov biblije.

Vodja izkopavanj je znameniti arheolog Starkey in v pomoč imel štebe drugih učenjakov, članov Coltove arheološke ekspedicije in Wellcomeovega zgodovinskega muzeja. Dostop do mesta je bil do najnovejšega časa zelo otežkočen in ob času deževja so pota, ki vodijo do Jeruzalema, dolgo časa pod vodo. Da bi bile ekspedicije v vsakem času zvezevan z ustalim svetom so morali napraviti skozi puščavo novo cesto, ki spaja dosedaj zapuščen kraj z Beit-Jibrin-Gaza cesto.

Takoj v začetku so našli vodnjak in ne daleč od njega v skalo izsekali prostor, najbrž grobnico. — Kmalu nato so odkrili pet novih grobnic. Niso jih še čisto odkopali, a po raznih znakih sodijo, da so zelo stare. Odkrite lončene posode n. pr. so iz srednje železne dobe.

Tell se nahaja na koncu nekega apnenčevega grebena in je od treh strani dobro zavarovan s skalnimi strminami. Vidni so ostanki vhodnih vrat in poleg njih velik kup kamenja, najbrž ostanek obrambnega stolpa. Na najvišjem delu mesta o o tanki velike in lepe zgradbe, o čemer pričeva izredno zidarstvo. To delo odkriti ostanki lončenih posod so iz dobe Amoritor. Očistili so tudi že velik del ogromnih bastij na jugu in zapadu mesta, kjer upajo najti še več vrat. Dela pa je samo tu za mnogo let.

Novo odkrito mesto je bilo eno izmed najvažnejših v stari Palestini in zgodovina mnogo poroča o njem. Sv. Pismo, pisma Tell el Amarna, kakor tudi poročila o vojnah Senaheriba so najvažnejši viri. Še l. 1878 pa so iznova pričeli sluiti, kje naj bi se nahajale njegove razvaline, dasi je mesto v Tell el Amarna pisnih šestkrat omenjeno. Ta poročila so iz dobe okoli vlade Amenofisa III. in Ahhenatema, t. j. od 1450 do 1375 pr. Kr. in soglašajo o težkem položaju kraljevstva.

Britanski muzej brani Senaheribovo lastno poročilo, a prav taja je tudi najvažnejše poročilo: relief, ki kaže način, kako je imenovani kralj mesto oblegel. Ta znameniti relief so našli v razvalinah kraljeve palače v Krjundžiku.

Ni pa čudno, da se je mesto moglo ubraniti celo množicnim Asircev. Obrambni zidovi so bili visoki in strmine so pomagale branilem. Številni stolpi so bili zidovom posebna opora. Še danes pa se more določiti in opisi potrjujejo, da so bili branilec tudi drugače zavarovani proti napadalcem. Na obrambnih napravah so bili pritrjeni še posebni okrogli ščiti, in dokaj na varnem so mogli obstreljevati sovražnika s puščicami in ga obmetavati s kamenjem. Ako bo arheologija mogla vsa stara poročila potrditi, potem bo razumevanje sv. Pisma zopet precej napredovalo.

SIBIRSKI METEOR

Prof. Kulik organizira novo odpravo, ki naj bi poiskala l. 1908. v severovzhodni Sibiriji padli meteor. V skoraj neobljudeni pokrajini tega dela Sibirije je prof. Kulik že osnoval izhodiščno taborišče, od koder bo vodil svoja raziskovanja.

Meteorit, za katerega tu gre, je najogromnejši, kar jih je v zgodovinski dobi treščilo na zemljo. Znani so nam sicer še drugi primeri, da se je zemlja "seznanila" z izpodnebni ki prav neverjetne velikosti, a vendar se ne morejo niti od daleč primerjati z meteorjem, ki je padel 30. junija 1908. nanjo. V Bacubintu v Mehiki so dvignili n. pr. 50.000 kg težak železni meteorit, v Canon Diabu v Arizoni je silna meteor izrvl v zemljo 130 m široko žrelo, a niti ta velikan ne vzdrži primere z navedenim sibirskim meteorjem, ki je treščil na zemljo v bližini reke Tunguske. Prof. Kulik, ki se je že dolgo bavil s tem meteorjem, je zbral o njem zelo zanimive podatke.

Po odklonu magnetne igle je na veliki prejšnji odpravi ugotovil, da tehta glavni drobec, ki se je zaril več sto metrov v zemljo, najmanj pol milijona ton. Padec meteorja je povzročil takšen značni pritisk, da so ga zabeležili aparati še na tisoče in tisoče kilometrov daleč na angleški obali. Na površini 1000 kv km je pritisk posekal in uničil vse gozdove, grom so slišali še na 2000 km daleč, sunek pa so zabeležili seizmografi še v osrčju Evrope.

Vpadno ozemlje je že danes po toliko letih ožgana puščava, žareče mase in pritisk je uničil številno ptic, gozdnih in drugih živali. Ker se je glavna masa zarila v zemljo, je nastalo več kilometrov široko žrelo, okrog katerega se kopičijo 30 do 40 m visoki zemeljski skladi. Še danes ne vemo koliko človeških žrtve je morda zahtevala ta katastrofa. Mogoče nobene, kajti to ozemlje je drugače neobljudeno. Če bi se zgodilo kje v Evropi ali nad kakšnim ameriškim velemestom, si vse grozote ne moremo niti predstavljati. Zahtevala bi lahko milijone človeških življenj in nobena katastrofa, kar jih je človeštvo doživelo, se ne bi mogla primerjati z njo. Tako so ji prisostvovali samo posamezni sibirski kmetje mnogo kilometrov od vpadne točke.

Mo-kovska akademija znanosti je organizirala že več ekspedicij, ki na bi natančno preiskali to ozemlje in proučili, dali bi bilo mogoče dospeti do glavne mase meteora pod zemeljsko površino. Če bi bilo to mogoče, tedaj bi vsa tagmota z milijoni kilogramov najboljšje kovine predstavljala neprecenljivo vrednost. To stvar bo proučila tudi ekspedicija prof. Kulika, ki je v ta namen prva res dobro opremljena in organizirana. — Zato je razumljivo, da pričakuje o z nestrpnostjo njenih poročil ne samo znanstvenji, temveč tudi gospodarski krogi.

OTOK SV. HELENE

Otok Sveta Helena, kjer je umr 5. maja 1821 Napoleon I. leži sa motno na Atlantskem oceanu. Njegova površina meri 116 kv. kilo metrov. To je prav za prav stena ki štrli iz oceana. Otok je vez iz eruptivnega kamenja, bazalta. — Obale ima strme in dosega viši no do 300 metrov. Najvišji vrh je Dianapik (820 metrov). Tam pi hajo močni južni pasatni vetrovi in morskí valovi se zaganjajo z veliko ljutostjo v stene.

Otok Sveto Heleno si je prilastila britska Vzhodnoindijska družba leta 1650. Služil ji naj bi kot pristajališče ladij. Ta Vzhodno indijska družba je trgovala Vzhodno Indijo (tako so imenovali polotok in otoke na jugu Azije), zatorej ji je bil ta otok kot pristajališče neobhodno potreben. Prav zategadel pa je prišlo med Britci in Nizozemci do bojev za otok (1665 in 1673). Toda Britci so si obdržali otok vse do danes.

Na otoku je izredno dosti studencev. Pravijo, da so nekoč ta otok pokrivali bogati gozdovi. Vendar ne bo to povsem resnično, vsaj za one kraje ne, kjer gospodarijo močni pasatni vetrovi. Po dolinah so zavarovane pred vetrom, pa rastejo sadna drevesa, norfolške jelke in evkalipti. Glavni plod, ki ga sadijo, je krompir, v novejšem času pa so zasadili novo zelandsko

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku PARIS

10. FEBRUARJA 4. Marca — 24. Marca

CHAMPLAIN 18. Februarja — 11. Marca

LAFAYETTE 18. Marca

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za poštenja in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agenta

French Line 19 STATE STREET, NEW YORK

ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH" 1 State Street, New York

DIREKTA SLUŽBA V TRSTI na razkošnih parnikih

SATURNIA 4. marca SATURNIA 14. aprila

EKSPRESNA SLUŽBA IZ NEW YORKA DO SLOVENIJE PREKO GENOVE V 7 DNEH

Conte di SAVOIA . 4. feb. REX 18. feb.

DRUGA ODPLUTJA AUGUSTUS 11. feb. AUGUSTUS 25. mar.

Krajni Prostorji Izborna Kuhinja Vprašajte lokalne agente ali to družbo

konoplo. — Na otoku je živel francoski cesar Napoleon I. Pred 32 leti pa so odvedli Angleži na Sveto Heleno do 4000 Burov iz južne Afrike, ker so tam branili svojo zemljo pred Angleži.

Danes je otok zapučen, zakaj pot v Indijo gre skozi Sueski prekop. Vendar je otok Svete Heleno v zgodovini črno zapisan, cesar tudi sodobnost ne izbrise.

OSVETA VARANE LJUBICE

Neka mlada, lepa in premožna Francozinja, ki je živila 10 let z bančnim uradnikom, ki jo je pa pred tremi leti zapustil. Nekega jutra je dobila njegovo pismo, v katerem ji je sporočil, da je moral za 10 dni po opravih odpotovati, v resnici se je pa oženil z drugo in odpotoval z njo na ženi tovanjsko potovanje. Čez 10 dni je prišel k obedu, kakor po navadi in dejal je, da bo moral nekaj dni stanovati pri materi, ki je zbolela, k prijateljici bo pa prihajal na obed. Dekle mu je spočetka verjelo, kmalu je pa opazilo, da nosi poročni prstan. Ko ga je prijala, kaj pomeni prstan, se je izgovarjal, da se ni mogel drugače odkrižati koleginje v pisarni, ki je začela naenkrat noreti za njim. Dekletu se je zdelo to sumljivo, informirala se je, kaj je z njenim fantom in kmalu je prišla resnica na dan.

Nekega večera je šel uradnik s svojo ženo v kino, pa je naenkrat zagledal svojo ljubico. Vse prestrašen je bliinil, da mu je slabo odšel je v kavarni in sedel v koto za mizico. Varana ljubica mu je sledila, kakor senca in sedla se z sosednjo mizico. Minilo je neka mučnih minut, potem sta pa z ženo odšla, a ljubica jima je sledila za potami. V kinu so sedeli blizu skupaj in zato je mož komaj čakal, da je bilo predstave konec. Drugo jutro, ko je stopil iz hiše je takoj zagledal varano ljubico ki mu je sledila korak za korakom v pisarno. Opoldne je zopet čakala in to se je ponavljalo od dne do dne. Tri leta je hodila za njim kakor senea. To mu je šlo tako na živce, da je postal popoln nevraštenik in da je varano ljubico nekega dne na cesti pretepel. Sledila je tožba, in bil je obsojen. Varana ljubica pa pravi, da ga bo še vedno zasledovala, ker se ji zdi, da ni še dovolj kaznovan.

SHIPPING NEWS

- 3. februarja: Aquitania v Cherbourg
4. februarja: Conte di Savoia v Genoa
5. februarja: Leviathan v Cherbourg
6. februarja: Hamburg v Cherbourg
7. februarja: Paris v Havre
8. februarja: Berengaria v Cherbourg
9. februarja: Deutschland v Cherbourg
10. februarja: Europa v Bremen
11. februarja: Champlain v Havre
12. februarja: Bremen v Bremen
13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
14. februarja: Majestic v Cherbourg

- 15. februarja: Aquitania v Cherbourg
16. februarja: President Roosevelt v Havre
17. februarja: Albert Ballin v Hamburg
18. februarja: Paris v Havre
19. februarja: Saturnia v Trst
20. februarja: Veendam v Boulogne
21. februarja: Leviathan v Cherbourg
22. februarja: Hamburg v Hamburg
23. februarja: Conte di Savoia v Genoa
24. februarja: Majestic v Hamburg
25. februarja: Deutschland v Hamburg
26. februarja: Aquitania v Cherbourg
27. februarja: New York v Hamburg
28. februarja: Paris v Havre
29. februarja: Majestic v Cherbourg
30. februarja: Saturnia v Trst
31. februarja: Veendam v Boulogne
32. februarja: Leviathan v Cherbourg
33. februarja: Hamburg v Hamburg
34. februarja: Conte di Savoia v Genoa
35. februarja: Majestic v Hamburg
36. februarja: Deutschland v Hamburg
37. februarja: Aquitania v Cherbourg
38. februarja: New York v Hamburg
39. februarja: Paris v Havre
40. februarja: Majestic v Cherbourg
41. februarja: Saturnia v Trst
42. februarja: Veendam v Boulogne
43. februarja: Leviathan v Cherbourg
44. februarja: Hamburg v Hamburg
45. februarja: Conte di Savoia v Genoa
46. februarja: Majestic v Hamburg
47. februarja: Deutschland v Hamburg
48. februarja: Aquitania v Cherbourg
49. februarja: New York v Hamburg
50. februarja: Paris v Havre
51. februarja: Majestic v Cherbourg
52. februarja: Saturnia v Trst
53. februarja: Veendam v Boulogne
54. februarja: Leviathan v Cherbourg
55. februarja: Hamburg v Hamburg
56. februarja: Conte di Savoia v Genoa
57. februarja: Majestic v Hamburg
58. februarja: Deutschland v Hamburg
59. februarja: Aquitania v Cherbourg
60. februarja: New York v Hamburg
61. februarja: Paris v Havre
62. februarja: Majestic v Cherbourg
63. februarja: Saturnia v Trst
64. februarja: Veendam v Boulogne
65. februarja: Leviathan v Cherbourg
66. februarja: Hamburg v Hamburg
67. februarja: Conte di Savoia v Genoa
68. februarja: Majestic v Hamburg
69. februarja: Deutschland v Hamburg
70. februarja: Aquitania v Cherbourg
71. februarja: New York v Hamburg
72. februarja: Paris v Havre
73. februarja: Majestic v Cherbourg
74. februarja: Saturnia v Trst
75. februarja: Veendam v Boulogne
76. februarja: Leviathan v Cherbourg
77. februarja: Hamburg v Hamburg
78. februarja: Conte di Savoia v Genoa
79. februarja: Majestic v Hamburg
80. februarja: Deutschland v Hamburg
81. februarja: Aquitania v Cherbourg
82. februarja: New York v Hamburg
83. februarja: Paris v Havre
84. februarja: Majestic v Cherbourg
85. februarja: Saturnia v Trst
86. februarja: Veendam v Boulogne
87. februarja: Leviathan v Cherbourg
88. februarja: Hamburg v Hamburg
89. februarja: Conte di Savoia v Genoa
90. februarja: Majestic v Hamburg
91. februarja: Deutschland v Hamburg
92. februarja: Aquitania v Cherbourg
93. februarja: New York v Hamburg
94. februarja: Paris v Havre
95. februarja: Majestic v Cherbourg
96. februarja: Saturnia v Trst
97. februarja: Veendam v Boulogne
98. februarja: Leviathan v Cherbourg
99. februarja: Hamburg v Hamburg
100. februarja: Conte di Savoia v Genoa

- 1. april: Rex v Genoa
2. april: Champlain v Havre
3. april: Veendam v Boulogne
4. april: Aquitania v Cherbourg
5. april: Hamburg v Hamburg
6. april: Europa v Bremen
7. april: De France v Havre
8. april: Conte di Savoia v Genoa
9. april: Deutschland v Hamburg
10. april: Stettendam v Boulogne
11. april: Saturnia v Trst
12. april: Paris v Havre
13. april: Bremen v Bremen
14. april: Olympic v Cherbourg
15. april: Rex v Genoa
16. april: Champlain v Havre
17. april: Veendam v Boulogne
18. april: Aquitania v Cherbourg
19. april: Hamburg v Hamburg
20. april: Europa v Bremen
21. april: De France v Havre
22. april: Conte di Savoia v Genoa
23. april: Deutschland v Hamburg
24. april: Stettendam v Boulogne
25. april: Saturnia v Trst
26. april: Paris v Havre
27. april: Bremen v Bremen
28. april: Olympic v Cherbourg
29. april: Rex v Genoa
30. april: Champlain v Havre
31. april: Veendam v Boulogne
32. april: Aquitania v Cherbourg
33. april: Hamburg v Hamburg
34. april: Europa v Bremen
35. april: De France v Havre
36. april: Conte di Savoia v Genoa
37. april: Deutschland v Hamburg
38. april: Stettendam v Boulogne
39. april: Saturnia v Trst
40. april: Paris v Havre
41. april: Bremen v Bremen
42. april: Olympic v Cherbourg
43. april: Rex v Genoa
44. april: Champlain v Havre
45. april: Veendam v Boulogne
46. april: Aquitania v Cherbourg
47. april: Hamburg v Hamburg
48. april: Europa v Bremen
49. april: De France v Havre
50. april: Conte di Savoia v Genoa
51. april: Deutschland v Hamburg
52. april: Stettendam v Boulogne
53. april: Saturnia v Trst
54. april: Paris v Havre
55. april: Bremen v Bremen
56. april: Olympic v Cherbourg
57. april: Rex v Genoa
58. april: Champlain v Havre
59. april: Veendam v Boulogne
60. april: Aquitania v Cherbourg
61. april: Hamburg v Hamburg
62. april: Europa v Bremen
63. april: De France v Havre
64. april: Conte di Savoia v Genoa
65. april: Deutschland v Hamburg
66. april: Stettendam v Boulogne
67. april: Saturnia v Trst
68. april: Paris v Havre
69. april: Bremen v Bremen
70. april: Olympic v Cherbourg
71. april: Rex v Genoa
72. april: Champlain v Havre
73. april: Veendam v Boulogne
74. april: Aquitania v Cherbourg
75. april: Hamburg v Hamburg
76. april: Europa v Bremen
77. april: De France v Havre
78. april: Conte di Savoia v Genoa
79. april: Deutschland v Hamburg
80. april: Stettendam v Boulogne
81. april: Saturnia v Trst
82. april: Paris v Havre
83. april: Bremen v Bremen
84. april: Olympic v Cherbourg
85. april: Rex v Genoa
86. april: Champlain v Havre
87. april: Veendam v Boulogne
88. april: Aquitania v Cherbourg
89. april: Hamburg v Hamburg
90. april: Europa v Bremen
91. april: De France v Havre
92. april: Conte di Savoia v Genoa
93. april: Deutschland v Hamburg
94. april: Stettendam v Boulogne
95. april: Saturnia v Trst
96. april: Paris v Havre
97. april: Bremen v Bremen
98. april: Olympic v Cherbourg
99. april: Rex v Genoa
100. april: Champlain v Havre

OSVETA VARANE LJUBICE

Neka mlada, lepa in premožna Francozinja, ki je živila 10 let z bančnim uradnikom, ki jo je pa pred tremi leti zapustil. Nekega jutra je dobila njegovo pismo, v katerem ji je sporočil, da je moral za 10 dni po opravih odpotovati, v resnici se je pa oženil z drugo in odpotoval z njo na ženi tovanjsko potovanje. Čez 10 dni je prišel k obedu, kakor po navadi in dejal je, da bo moral nekaj dni stanovati pri materi, ki je zbolela, k prijateljici bo pa prihajal na obed. Dekle mu je spočetka verjelo, kmalu je pa opazilo, da nosi poročni prstan. Ko ga je prijala, kaj pomeni prstan, se je izgovarjal, da se ni mogel drugače odkrižati koleginje v pisarni, ki je začela naenkrat noreti za njim. Dekletu se je zdelo to sumljivo, informirala se je, kaj je z njenim fantom in kmalu je prišla resnica na dan.

Nekega večera je šel uradnik s svojo ženo v kino, pa je naenkrat zagledal svojo ljubico. Vse prestrašen je bliinil, da mu je slabo odšel je v kavarni in sedel v koto za mizico. Varana ljubica mu je sledila, kakor senca in sedla se z sosednjo mizico. Minilo je neka mučnih minut, potem sta pa z ženo odšla, a ljubica jima je sledila za potami. V kinu so sedeli blizu skupaj in zato je mož komaj čakal, da je bilo predstave konec. Drugo jutro, ko je stopil iz hiše je takoj zagledal varano ljubico ki mu je sledila korak za korakom v pisarno. Opoldne je zopet čakala in to se je ponavljalo od dne do dne. Tri leta je hodila za njim kakor senea. To mu je šlo tako na živce, da je postal popoln nevraštenik in da je varano ljubico nekega dne na cesti pretepel. Sledila je tožba, in bil je obsojen. Varana ljubica pa pravi, da ga bo še vedno zasledovala, ker se ji zdi, da ni še dovolj kaznovan.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berile

(ENGLISH SLOVENE READER)

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH